

sällys

Arle Hjalmar Lehtisen lahjoitus Siirtolaisuusinstituutille
Arle Hjalmar Lehtinen's Donation to the Institute of Migration

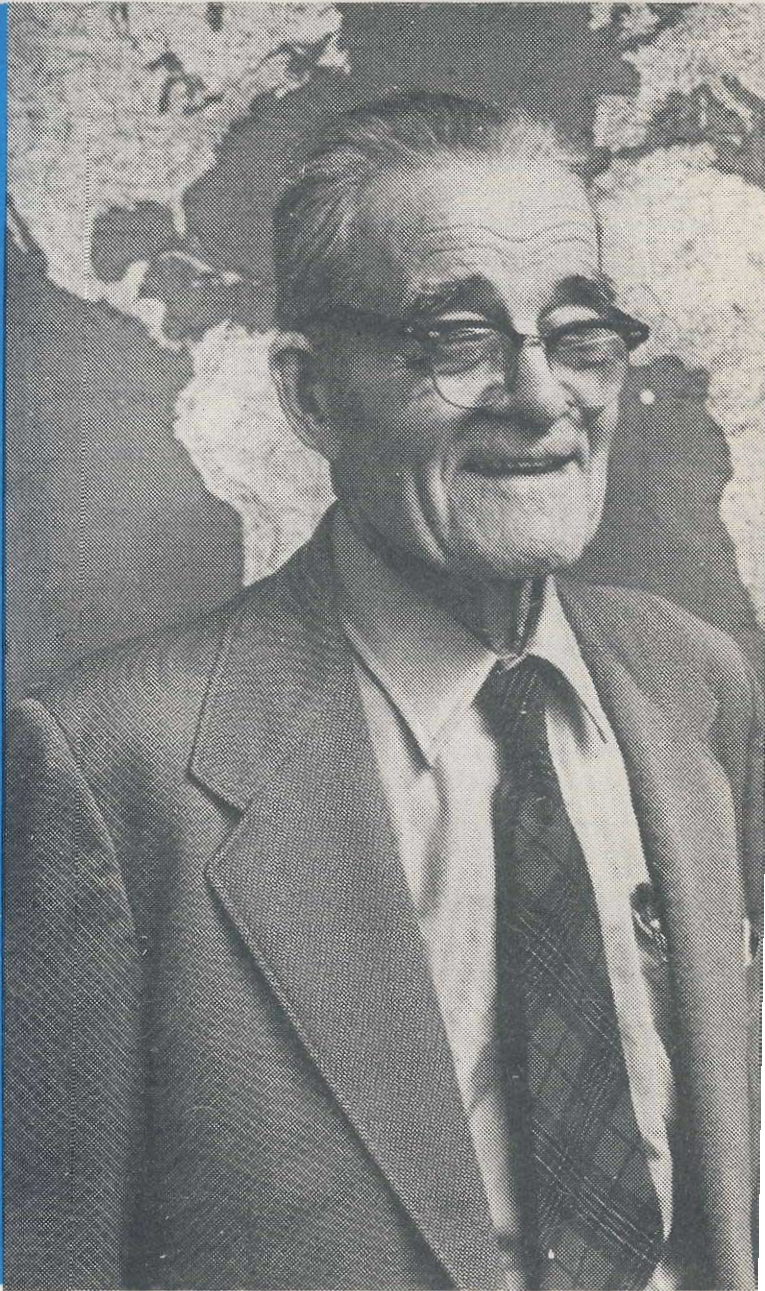
Mark Rasmussen
Finnish Settlement in Rural Thunder Bay, Ontario, Canada
Suomalaisen asutuksen vaikutuksia kanadalaisessa kulttuurimaisemassa

Marja Pilli
Siirtolaislehtien rooli ja merkitys
Character and Meaning of Ethnic Newspapers

Wieno Kennedy
English Life for the Finnish Wife
Suomalainen aviovaimo englantilaisessa yhteisössä

Kirjallisuusesittelyjä ja -arvosteluja

viidokkia

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

1982

4

SIIRTOLAIKUUS – MIGRATION

9. vuosikerta, 9th year

Siirtolaisuusinstituutti—Migrationsinstitutet

Päätoimittaja
Editor Olavi Koivukangas

Toimitussihteeri
Assisiant Maija-Liisa Kalhama

Toimituskunta:
Editorial board:

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board
of The Institute of Migration

Aikakauslehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Tilauhinta on 25/vuosi

Tilauksen voi suorittaa maksamalla 25 mk
Postisiirtotilille TU 495 90 - 3.

**SIIRTOLAIKUUSINSTITUUTTI
MIGRATION SINSTITUTET**

Piispankatu 3
20500 Turku 50
puh. 921 – 17 536

Henkilökunta:

Olavi Koivukangas, Ph.D., johtaja
HuK Maija-Liisa Kalhama, toimistos sihteeri
VTL Ismo Söderling, tutkimussihteeri
Yo.merk. Seija Albrecht, toimistoapulainen
Ekonomi Ritva Vehniäinen, kirjanpitäjä
VTM Jouni Korkiasaari, tutkija
HuK Eija Suna, näyttelysihteeri
Valokuvaaja Kari Lehtinen

Valtuuskunnan pj.
Prof. Jorma Pohjanpalo
Hallituksen pj.
Prof. Vilho Niitemaa

**SIIRTOLAIKUUSINSTITUUTIN HALLITUS
ADMINISTRATIVE BOARD OF THE INSTITUTE OF MIGRATION****1982**

Toim.joht. Tauri Aaltio
Toim.pääll. Alec Aalto
Prof. Erkki Asp
Hall.siht. Fredrik Forsberg
Prof. Lars Huldén
Neuv.virkamies Juhani Lönnroth
Prof. Vilho Niitemaa
VTM Ilkka Orkomaa
Tutk.lait.joht. Aimo Pulkkinen
Dos. Tom Sandlund

Suomi-Seura r.y.
Ulkoasiainministeriö
Turun yliopisto
Opetusministeriö
Helsingin yliopisto
Työvoimaministeriö
Siirtolaisuusinstituutti
Turun kaupunki
Väestöliitto
Åbo Akademi

Kansi:
Cover:
Kaarle Hjalmar Lehtinen

KAARLE HJALMAR LEHTISEN LAHJOITUS SIIRTOLAISUUSINSTITUUTILLE

"Haluan osoittaa lämpimät terveiseni Suomen kansalle. Olen täällä syntynyt ja vartunut työikäiseksi. Vaikka menin Amerikkaan hyvin nuorena, en koskaan unohda syntymämaatani. Suomi minut kasvatti miehuusikään ja työkuuntoiseksi. Minä olen tämän velkaa Suomen kansalle."

Näillä sanoilla luovutti 90-vuotias amerikkansuomalainen Kaarle Hjalmar Lehtinen 100 000 dollarin shekin Siirtolaisuusinstituutin hallituksen puheenjohtajalle prof. Vilho Niitemaalle ja johtaja Olavi Koivukankaalle perjantaina joulukuun 10. päivänä 1982.

Kaarle Hjalmar Lehtinen on syntynyt heinäkuun 27. päivänä 1892 Lappi TI:ssä, Kaukolan kylässä. Isä oli kirvesmies ja torppari. Perheessä oli 8 lasta, joista Jalmary oli toiseksi vanhin. Vuonna 1912, hieman alle 20-vuotiaana, vain pari vuotta kiertokoulua käytyään, Jalmary lähti Amerikkaan.

Aluksi Jalmary työskenteli kaivoksissa, tukkimetsissä, farmeilla ja rakennuksilla. Hänellä oli myös oma lypsykarja- ja siipikarjafarmi, joista hän kuitenkin luopui vaimonsa kuoltua. Huomattavan osan elämästään Lehtinen on toiminut liikemiehenä. Hän on omistanut vuokratiloja, sekä ostanut, korjannut ja myynyt kiinteistöjä. Tässä ominaisuudessa ja innokkaana suomalaisten ystävänä hän osti toista kymmentä vuotta sitten New Hampshiren valtiossa, Yhdysvaltojen pohjoisosassa, Newportin suomalaishaalin. Haalia uhkasi toiminnan lopettaminen, koska sen jäsenistö oli vanhentunut ja vähentynyt. Jalmary osti haalin tarkoitukseen tarjota ja säilyttää suomalaisille edelleenkin toiminta- ja kokoontumispaikka. Vaatimattoman luonteensa mukaisesti hän totesi: "Ajattelin, että se on minun osuuteni yhteistyöhön." Toiminta jatkuikin jonkin

aikaa, mutta toimihenkilöiden vähyyden ja rakennuksen huonokuntoisuuden vuoksi sen ylläpito ei kannattanut. Niinpä "Lehtisen haaliksi" kutsutusta rakennuksesta ei ole enää mitään jäljellä.

Kaarle Hjalmar Lehtinen on ollut jo kauan leskimiehenä. Hänellä on tytär ja kaksi tyttärentytärtä USA:ssa sekä sisarusia ja muita sukulaisia Suomessa. Hän on tottunut vaatimattomaan elämäntyyliin. Työ ja sen saavutukset ovat olleet hänen arvostuksensa mittapuuna. Paitsi sitä, että hän on aina aktiivisesti osallistunut työväen rientoihin, hän on myös kuulunut lukuisiin sekä englanninkielisiin että suomalaisiin yhdistyksiin ja järjestöihin. Tältä pohjalta ilmeisesti lähtee hänen arvostuksensa siirtolaisten historiaa ja sen tutkimusta kohtaan.

Luovutustilaisuudessa oli läsnä Siirtolaisuusinstituutin hallituksen jäseniä, julkisen sanan edustajia ja ennen kaikkea Jalmary Lehtisen vanha ystävä Mrs. Lempi Ikävalko, joka aikanaan neuvoi Lehtiselle Siirtolaisuusinstituutin mahdollisena lahjoituksen vastaanottajana. Mukana oli myös Mr. Lehtisen vanha tuttava Suomi-Seuran toiminnan joht. Tauri Aaltio Helsingistä.

Siirtolaisuusinstituutin johtaja Olavi Koivukangas kiitti lahjoittajaa tästä merkittävästä tuesta, joka avaa uusia mahdollisuuksia siirtolaisuustutkimukselle, ja jonka merkitys tulee ulottumaan pitkälle tulevaisuuteen.

Kaarle Hjalmar Lehtinen's Donation to the
Institute of Migration

"I wish to convey my warm greetings to the
Finnish people. I was born here and matured

to an age that I could work. Although I went to America as a youth, I will never forget the land of my birth. Finland reared me to manhood and made me fit for work. For this I am in debt to the Finnish people."

With these words, 90-year-old Finnish-American Kaarle Hjalmar Lehtinen presented a \$ 100,000 donation to the Institute of Migration on Friday, December 10, 1982.

Kaarle Hjalmar Lehtinen was born July 27, 1892, in the village of Kaukola in Lappi, Turku Province. His father was a carpenter and a tenant farmer. There were eight children in the family, of which Jalmari was next to the oldest. In 1912, just before he turned 20, Jalmari left for America.

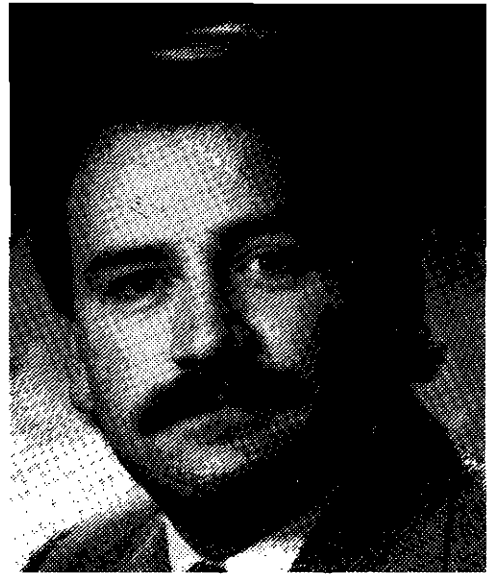
At first, Jalmari worked in mines, in timber, on farms and on building constuc-

tion. He also had his own dairy and poultry farm, which he left after his wife died. He has owned apartment houses and has bought, repaired and sold real estate...

Kaarle Hjalmar Lehtinen has been a businessman for some time now. He has a daughter and two grand-daughters in the USA in addition to brothers and sisters and other relatives in Finland. He has become accustomed to a modest lifestyle. Work and its rewards are the measures of his values. In addition to his active participation in worker endeavors, he has also been a member of numerous English-language as well as Finnish associations and organizations. This is apparently the point of departure for the value he ascribes to immigrant history and to its study.

FINNISH SETTLEMENT IN RURAL THUNDER BAY, ONTARIO, CANADA

Mark Rasmussen is a Canadian Geographer specializing in settlement and historic cultural landscape studies, as well as heritage resource management. He received his B.A. at Algoma College in Northern Ontario and an M.A. at the University of Alberta. Formerly a heritage resource planner with the Alberta provincial government, Mr. Rasmussen is presently the Supervisor of Historic Conservation for the Province of Saskatchewan.

Introduction

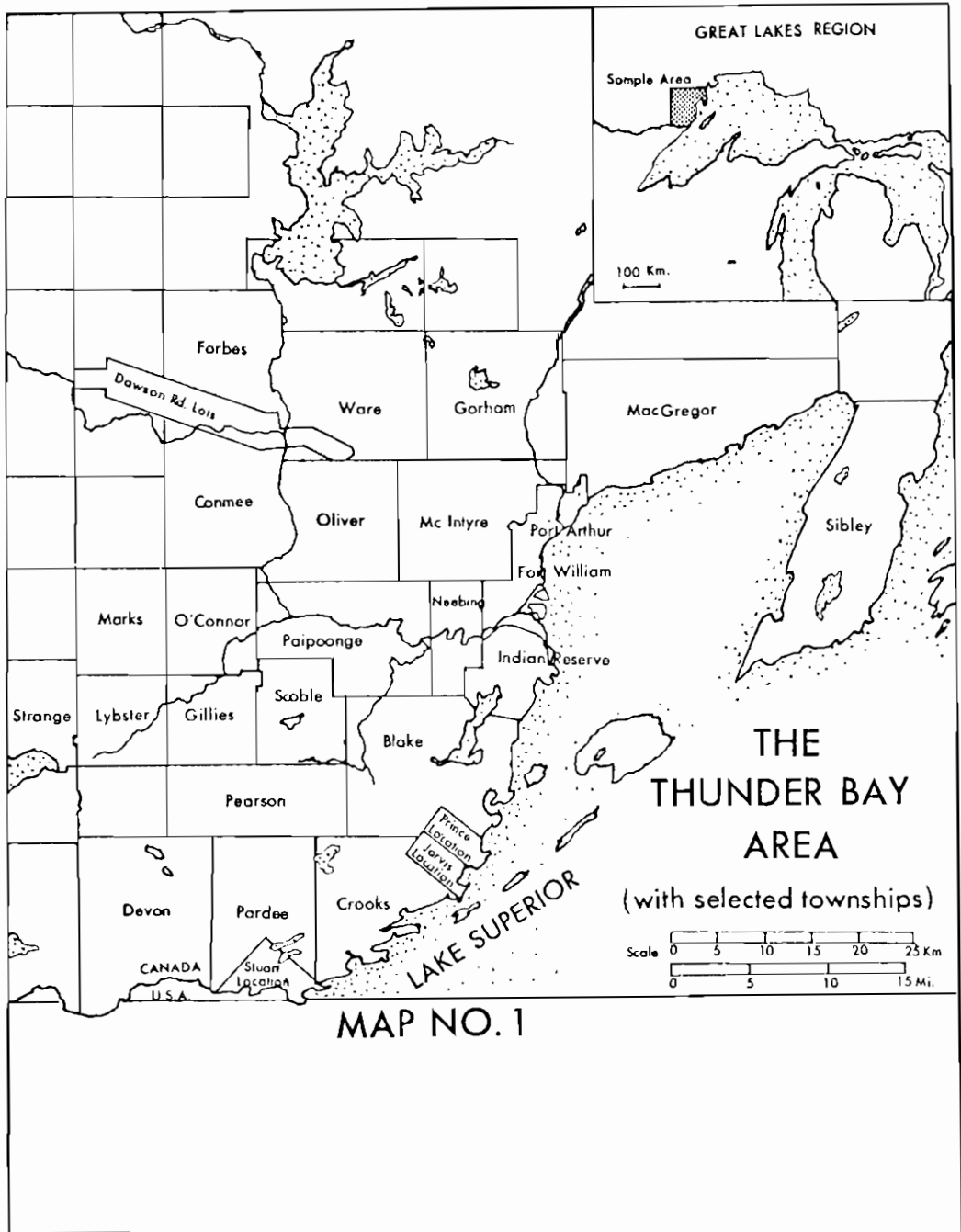
Among the most interesting of nodal settlements on the Canadian Shield occurred with Finnish in the Thunder Bay area of Northern Ontario early in the century. Here, Canada's largest concentration of Finns settled on a landscape physically much like the one they had left. Climate, geology, hydrology, soils and vegetation in portions of Finland and Northern Ontario bear striking similarities, even to the point of strong subregional parallels.² In migrating then, the early Finnish settlers were not forced into the dramatic change presented by a new physical environment. On the contrary, their mastery of the boreal forest gave these people certain advantages over settlers from the more temperate areas of Europe. The main difference for the Finns in their new geographic

setting was a lessening of cultural restrictions. In Canada, with limited supervision, they were relatively free to make their own choices and create their own lifestyles. As with most immigrants, this was a process of tradeoffs seeking the best from their cultural past, yet fulfilling some former dreams through innovation, and adapting to the features of a new nation. While perhaps the most adaptable of the newcomers chose the economic advantages of the city, others preferred to resume the rural lifestyle - to a large extent duplicating a piece of Finland in Canada with only minor modifications. It is these rural Finns that are the primary focus of this study.

To understand the reasons for the migration, the "push" and "pull" factors must be analyzed. The late 1800's to early 1900's were difficult times in Finland, with many

adversely affected by a series of famines, an economy changing from an agrarian to industrial base, a rapidly rising population, and unstable political conditions. Pulling these immigrants were North America's prospects of high wages, free land, political

freedom and sheer adventure. According to the national Census, Canada received three basic waves of Finnish immigrants: 1900 to 1913 (with 15,000 to 20,000 immigrants), 1920 to 1930 (with slightly over 20,000 additional people), and 1950 to 1960 (with

another 15,000). In the first two waves, which are of concern to this study, most Finns came to Canada from the rural areas of Vaasa, Turku and Pori.³

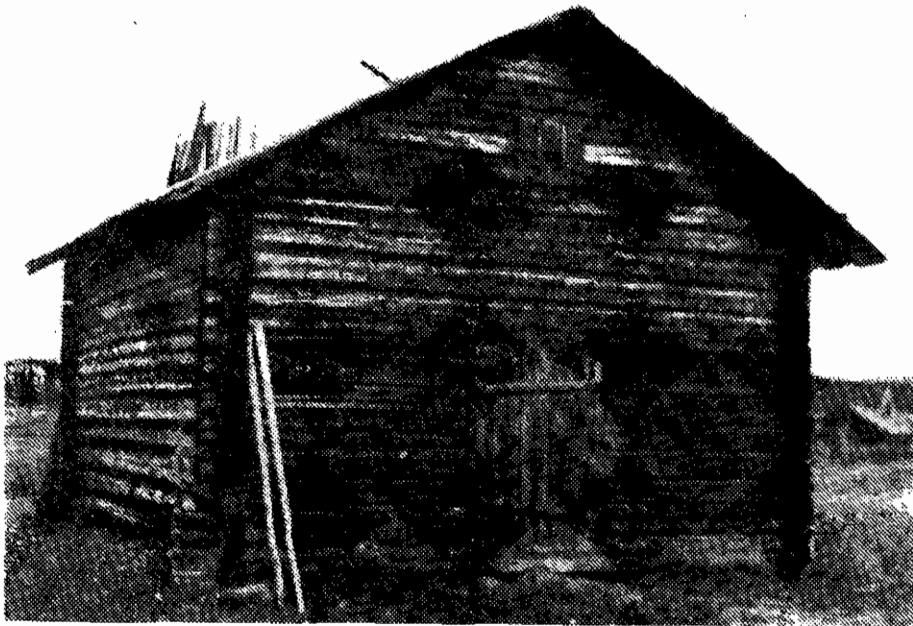
Over one-third of all the Finns that settled in Canada chose to reside in the rugged uplands of Northern Ontario drawn by work on the railway, mines, mills and forest, as well as some of the only free land left to this relatively late settlement group. The Thunder Bay area, on the north shore of Lake Superior, attracted the largest concentration of both urban and rural Finns. In blocks in the rural townships, strong Finnish communities developed. In the boom period, which began after 1910 and peaked around 1930, small rural hamlets such as Intola, Kivikoski, Lappe, Toimela and Sistonen's Corners developed as well as larger Finnish communities such as Tarmola, Pohjola, Alppila and Ostola. Three townships in particular, Gorham, Ware and Lybster had populations that were 93 % (420 Finns), 85 % (394) and 92 % (427) respectively

comprised of people of Finnish ethnicity according to the 1921 Census of Canada. These areas had colourful histories with a distinctive Finnish-Canadian lifestyle bolstered with great institutional solidarity. Finnish farms were mainly subsistence operations agriculturally, but were aided by supplemental incomes from natural resource industries and construction. Though these rural communities and way of life continued until the second World War, deterioration began thereafter. Soliders returning from the war and the youth on the farms were enticed by the financial rewards and easier life the city offered. The days of subsistence operations were clearly numbered.

While the present numbers of Finns in these rural townships have remained near their 1921 levels, the urban Finnish population has increased twenty-five times since that date. According to the 1971 Census, the Thunder Bay division reports about three thousand rural Finns as opposed to over eight thousand urban. While most of

Early Finnish home in Thunder Bay

Farm building in Finland, taken 1948^x

^x Taken from Talve, I., "Den Nordost-Europeiska Rian", *Folklivsstudier*, Vol 6 (Helsinki: Svenska Litteratursällskapet i Finland, 1961) p. 17

the original Finnish farmsteads still stand, few of their first communities are still intact.

The Survey

In surveying the settlement characteristics of the early Finns and contrasting ethnic groups, eight rural townships were selected. According to Census of Canada data and land title records, three of the townships were predominantly Finn, two were non-Finn⁴ and three mixed (Finn and non-Finn) blocks. Through preliminary investigations, it was discovered that nearly all the initial buildings of the sample area still remaining were built from logs. Although a few frame buildings on which dates were established were included in the survey, the criterion of log construction became a pre-requisite to site inspection. The survey, which ultimately consisted of 362 buildings over 190 sites, possessed a Finnish content of more than 85 % of all buildings over at least 83 % of the sites. Non-Finnish content was predominantly British, however Dutch, Swedish

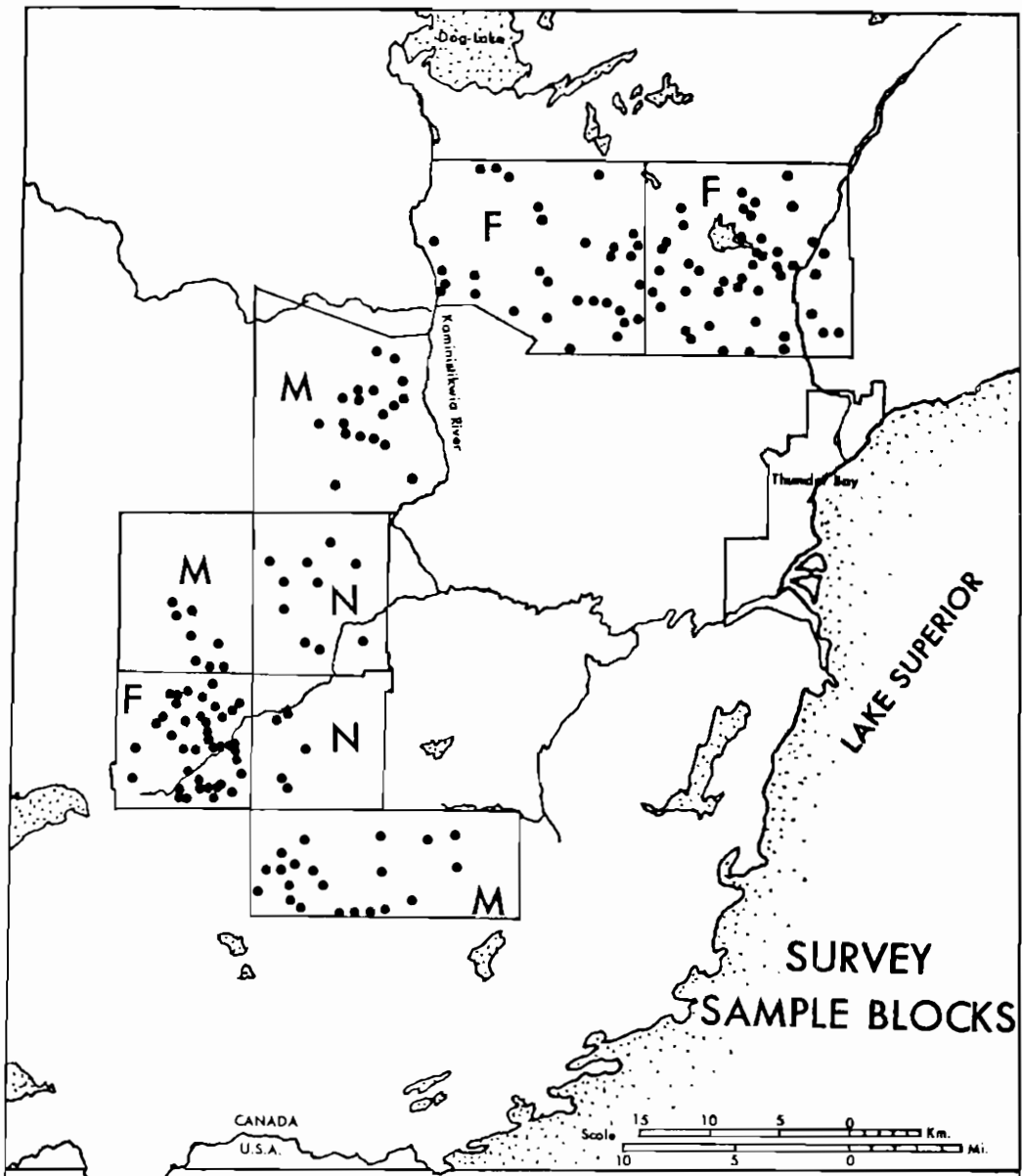
and French Canadian sites were also recorded, as well as a 7-8 % sample which were not identifiable as to original ethnicity. Each site and building was photographically recorded, mapped, details sketched, and three page checklist-questionnaire filled out.

To provide clear indications on the amount of cultural carry-over, Finnish sites surveyed were compared to those in similar ethnographic studies done in southwest Finland during the initial settlement period.

Folk Architecture

In looking at the settlement features that comprise the cultural landscape, folk architecture is perhaps the most visible and telling of all elements. In the case of the Finns in rural Thunder Bay, the initial traditional log architecture is particularly revealing because of its unusual purity. This purity applies in two senses. First, there is so little discrepancy between form and function. The buildings display an uncanny beauty because of their pure functionalism and harmony with their

MAP NO. 2

- Sites Sampled
- F** Finnish Townships
- N** Non-Finnish Townships
- M** Mixed Finn/Non-Finn Townships

natural surroundings. Second, there was little mixing of Finnish styles and techniques

with the non-Finnish styles and techniques with the non-Finnish population majority.

Full-dovetail cornering

Saddle hewn beams

Lock joint cornering

Beyond this, the vernacular architecture of these Finnish pioneers displays a familiarity of dealing with the materials and environment in a way not seen in any other ethnic group in the region. The design is distinctively clean and unpretentious, employing the maximum use of local materials. The large numbers and good condition of these early log structures still standing is a testament of this functionalism and soundness.

While the dates of construction of the buildings surveyed ranged from 1877 to 1950, 70 % were built between 1910 and 1939. Construction style among the Finnish log building stayed particularly consistent. The non-Finn log buildings tended to be more or less temporary structures build from logs left in the round, hastily "saddle notched" for cornering and displaying distinctive wide strips of chinking (often cement) between logs. In the non-Finnish townships, few of the initial buildings were still standing. The original Finnish structures were built almost entirely using a characteristic, highly refined log construction style. Beams were normally flattened on two sides and grooved or "saddle hewn" on the bottom. Corner styles were predominantly "full dovetail" or "lock notched" joints. Due to the tight fit of the logs, chinking was usually kept to a minimum but when necessary, employed either sphagnum moss or rags. Beams were normally reinforced with wooden pegs, connecting the tiers at regular intervals. The beams were usually pine, spruce or poplar with dimensions commonly at 5" (12.7 cm) x 8" (20.3 cm) on hewn logs.

Exterior walls on the Finnish buildings were nearly always left bare, although painted trim was common. The craftsmanship of these log buildings could be seen in the fact that from a slight distance many gave the appearance of being frame buildings with dressed lumber.

Interior walls were likewise bare, except in houses, which were usually papered or boarded. Roofs were predominantly gable, with mixed framing styles, 1" x 6" (2.5 cm

x 15.2 cm) rough-cut lumber strapping and covered with wooden shingles. Foundations were at times lacking, but generally consisted of stone and/or vertical wooden posts.

The two most distinctive architectural building forms on these Finnish farmsteads were the **sauna** and the hay barn. The **sauna** was found on virtually every Finnish farm, yet only on the Finnish homesteads, providing a unique cultural indicator.⁵ Their standard design was an 8' x 16' (2.4 m x 4.9 m), two room facility with one external door, and one or two small windows. Of the 50 **saunas** examined, most tended to have a metal stove and chimney, rather than being the traditional *savusauna* (smoke sauna) type. Usually the **sauna** was the first building on the farmstead and served as a temporary house. Later auxiliary uses for the steam bath found in the survey included summer kitchen, maternity room, laundry, grain drying area and even smoke-curing unit for fish and meat. The distinctive Finnish hay barn was the exception to the general construction style, invariably having rounded logs with wide gaps between (for drying), and occasionally slightly cantilevered walls.

The dwelling houses varied in form somewhat, but were normally 16' (4.9 m) x 20' (6.1 m), one to one and one half storey buildings, with gable roof, two to four rooms, and perhaps a small porch. Other common features included a wall-mounted brick chimney, external access to the loft, and a small root cellar dug under the dwelling floor. The main animal barn was the largest construction on the farm, averaging 18' (5.5 m) x 24' (7.3 m), with the lower cow parlor built of logs and the top hay loft area constructed of frame (dressed lumber).

The main feature of interest in the settlement characteristic survey is how directly it paralleled the descriptions and pictures of rural buildings and sites in Finland (particularly the southwest area) early in the century. Early folk architectural studies by Valter Forsblom in Finland in 1916⁶ and 1931⁷ and Albert Hämäläinen in 1930⁸ display features nearly identical to the Finnish farms

Finnish house in Thunder Bay, note pole roof

of Thunder Bay. Noted Finnish Geographer, J.G. Grano's descriptions of traditional "peasant habitation" in *Suomi: A General Handbook on the Geography of Finland*⁹ could also equally apply to the Finnish building forms in Canada. Only slight differences in materials used seemed to take place in the transfer.

Site and Settlement Patterns

While many of the spatial aspects of Finnish settlement in Thunder Bay again paralleled that in rural Finland, some interesting modifications took place. Despite the fact that their North American farms averaged to be four times larger than those they left in Finland, the farmstead and general farm layout remained much the same. The farmstead was characteristically five to eight buildings including the dwelling house, main barn, storage sheds, animal sheds, sauna and

hay barn. The traditional grain threshing or riihi barns common in the old country, were not used very often in Canada because of heavier mechanization. The farmstead buildings were laid out in a notably symmetrical fashion over a two to three acre (0.8 - 1.2 hectare) area at an intermediate elevation on the farm. The buildings cluster was usually road-oriented, often water-oriented and at times aesthetically based (view-oriented). Field patterns could be characterized as scattered, irregularly shaped patches with little of the total farm cleared. Unlike the non-Finn farms of the area, forests covered the majority of the Finnish holdings and were highly utilized by these pioneers.

In the Thunder Bay survey approximately three-quarters of the Finnish Farms sampled had less than 30 acres (12.1 hectares) cleared of forest, out of their 160 acre (64.8 hectares) total. A similar survey conducted by H. Smeds in Finland in 1910, showed

Typical Finnish sauna in Thunder Bay area

Similarly constructed sauna in southwest Finland (From Forsblom, V.W., "Allmogebyggnader i Esse", op.cit., p. 25.)

that 68 % of their farms had less than 24.7 acres (10 hectares) cleared. Therefore despite fitting into a new survey system, farm activity, as reflected in cleared area, remained the same.

According to the questionnaires, the initial choice of a farm unit by the Finns in Thunder Bay was based on the direct economic opportunities of the land (such as farm agriculture and forestry) and social ties (friend or kin) that the particular site had to offer. However more general considerations were access to the social and economic institutions of the Finnish communities, and the proximity to supplemental employment (eg. commercial forestry operations, mines and construction projects). Certain elements of chance and aesthetics also entered the selection process.

The Finnish communities in rural Thunder Bay were fairly clearly defined, well organiz-

ed, social units, which were institutionally based and delineated by composite service areas. Of most importance to the community economically was the co-operative, and socially the "meeting hall." However schools, post offices and churches were also involved. The co-ops were something unique to the Finnish communities within the region at this time, however, were common in Finland. Also unlike other ethnic communities in the region, the meeting halls, not the churches, tended to be the social foci for the Finnish settlements. Many of the Finns had faced problems with the home church upon their emigration and were looking for alternatives in the new world. Often Finnish communities which were split on political beliefs, built separate halls. Some cases were found in Thunder Bay where both "white" and "red" halls (the former referring to rightist political leanings, the latter leftist) were constructed

Finnish haybarn in Thunder Bay

nearly side by side, with little social exchange. Again, this was unique to the Finnish communities of the area.

Conclusion

In looking at an overview of this pioneering effort, that they chose these rugged, "marginal" areas at all, is perhaps the most distinctive feature of the rural Finnish settlement. The Finns were responsible for a substantial expansion of the ecumene of the Thunder Bay area, as they were in other parts of North America. Despite a wide

range of alternatives in the New World, many chose to cling to the traditional lifestyle and to a large degree replicate their homeland in a new, but familiar geographic setting.

The significance of the impact of Finnish settlement on rural Thunder Bay is noteworthy in two respects. First, the Finns demonstrated a mastery of the boreal landscape born out of centuries of dealing with it. Secondly, the transplanted Finnish character, showing a strong sense of will and unusual abilities of organization, formed a life and image now a distinctive part of the cultural mosaic of Canada.

Haybarn in southwest Finland, C. 1915 (From Forsblom, V.W., "Sydosterbottniska allmogebyggnader", op.cit., p. 81)

Typical early Finnish farmstead in Thunder Bay, 1905 (From the Collection of the Thunder Bay Finnish-Canadian Historical Society, Donor-Maki)

Bibliography

1. This article was based on:
Rasmussen, Mark A., "THE GEOGRAPHIC IMPACT OF FINNISH SETTLEMENT ON THE THUNDER BAY AREA OF NORTHERN ONTARIO," Department of Geography, University of Alberta, unpublished Master's Thesis, Edmonton, 1978, 205 pages.
2. As noted by Ehlers, E., "RECENT TRENDS AND PROBLEMS OF AGRICULTURAL COLONIZATION IN BOREAL FOREST LANDS", in *Frontier Settlement, Ironside*, R.G., Proudfoot, V.B., et.al. (eds.). (Edmonton: Department of Geography, The University of Alberta, 1974).
3. Kouhi, C., "LABOUR AND FINNISH IMMIGRATION TO THUNDER BAY: 1876-1914", in *Lakehead University Review*, Vol. 9, No. 1, Spring, 1976, pp. 20.
4. The non-Finnish townships in the area were settled earlier and had far more favorable topography for agriculture.
5. Also seen in the Finnish settlements in the United States - note:
Mather, C. and Kaups, M., "THE FINNISH SAUNA: A CULTURAL INDEX TO SETTLEMENT:", *Annals, American Association of Geographers*, Vol. 53, No 4, December, 1963, pp. 494-504.
6. Forsblom, V. W., "SYDOSTERBOTTNISKS ALLMOGEBYGGNADER", in *Folkloristiska Och Etnografiska Studier*, Vol. 1, (Helsinki: Svenska Litteratursällskapet i Finland, 1916, pp. 20-131).
7. Forsblom, V.W., "ALLMOGEBYGGNADER I ESSE", *Folkloristiska Och Etnografiska Studier*, Vol. 4. (Helsinki: Svenska Litteratursällskapet i Finland, 1931, pp. 1-73).
8. Hämäläinen, A. *Keski-Suomen Kansanrakennekset: Asuntohistoriallinen tutkimus.* (Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1930).
9. Grano, J. G., "SETTLEMENT OF THE COUNTRY", in *Suomi: A General Handbook on the Geography of Finland*, Grano, J.G. (ed.), Fennia Series, Vol. 72. (Helsinki: Geographical Society of Finland, 1952, pp. 340-380).

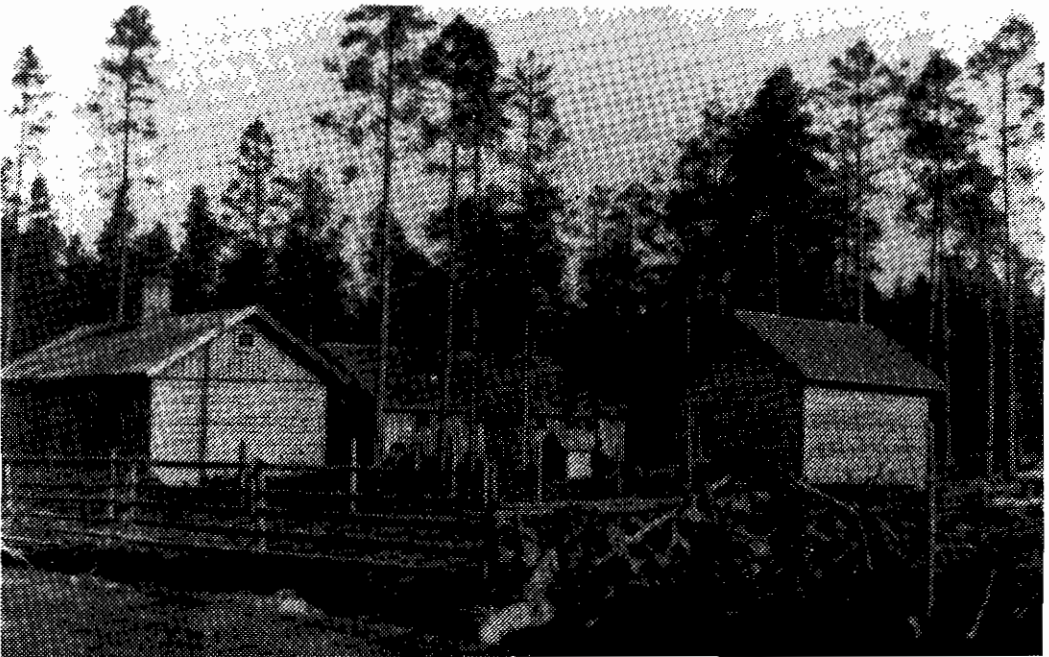
Suomalaisen asutuksen vaikutuksia kanadalaisessa kulttuurimaisemassa

Tämä tutkimus käsittelee Kanadan suurinta ja varhaisinta suomalaissiirtokuntaa ja tutkii sen vaikutusta Thunder Bayn alueen kulttuurimaisemaan. Tutkimuksessa tarkastellaan laajasti kansanomaisen arkkitehtuurin muotoja ja asumismalleja sekä tehdään vertailuja (sijainti/asutus) samankaltaisiin etnografisiin tutkimuksiin, jotka käsittelevät samaa aikakautta Suomessa ja seurataan kulttuurin siirtymistä ja vaikutusta Uuteen Maailmaan sopeutumisessa.

Se, mitä suomalaiset saivat aikaan Thunder Bayn alueella, oli heidän perinteellisen kulttuurimaisemansa melkoisen suora siirto uuteen, mutta tuttuun fyysiseen ympäristöön. Taloudellisesti nämä ihmiset säilyttivät rajoitetun maanviljelyskulttuuriperustansa, mitä osittain korvasi ja täydensi muu alkutuotanto ja rakennusteollisuus. Arkkitehtonisesti kulttuurisiirtymä oli melkein täydellinen sekä pitkälle kehittyneessä rakennusty-

lissä että erityisissä rakennustyypeissä. Vieläpä voimakkaasti perinteellisen saunan merkitys säilyi lähes koskemattomana. Maatilojen sijoittuminen, johon väljentävästi vaikutti Kanadan maanmittausjärjestelmä, kehittyi paljolti samanlaiseksi kuin vanhassa kotimaassa vastaavine rakennusasetelmineen, peltoineen ja metsineen. Valitut maatilojen sijaintipaikat olivat samankaltaisia huolimatta eräistä muuteluista, jotka johtuivat käytävissä olevan maa-alueen rajoittuneisuudesta. Instituutiot, kuten osuustoiminta ja luterilainen kirkko siirrettiin myös, vaikka kirkko menetti merkitystään ja jossain määrin sen korvikkeena toimi yhteinen kokoontumis"haali".

Suomalaisen asutuksen merkitys Thunder Bayn maaseutualueelle oli kahdenlainen. Ensiksi suomalaiset osoittivat vuosisataisen kokemuksensa perusteella, että he kykenivät hallitsemaan pohjoista maaperää ja maisemaa. Toiseksi, he siirsivät suomalaisen luonteen, johon kuuluu voimakas tahto ja hyvät organisointikyvyt ja muodostivat oman elämäntyylinsä ja maailmankuvansa, joka nyt on omailemainen osansa Kanadan kulttuurimosaiikkia.

An early settlers farm in northern Finland (From Book, E., "The land question and reform", in Finland: The country, its people and institutions Helsinki: Otava Pub. Co., 1926, p. 135)

SIIRTOLAISLEHTIEN ROOLI JA MERKITYS

Arja Pillin vaitoskirja, joka tarkastettiin Turun yliopistossa lokakuussa 1982, käsittelee kanadan-suomalaisen lehdistön historiaa aikana 1901-1939. Nyt julkaistava artikkeli perustuu lectio praeursoriaan, jonka hän esitti väitöstilaisuudessa.

Arja Pilli työskentelee historian, yhteiskuntaopin ja taloustiedon didaktiikan lehtorina Turun yliopiston Opettajankoulutuslaitoksessa.

Pohjois-Amerikan ensimmäinen siirtolaislehdiksi tulkittava lehti alkoi ilmestyä Pennsylvaniassa v. 1739. Se oli saksankielinen eli ilmestyi muulla kielellä kuin siirtokuntien valtakielellä, joka oli englanti.¹ Nykyisen Kanadan alueen etnisen lehdistön historia alkaa v:sta 1788, jolloin Halifaxissa Nova Scotiassa alkoi ilmestyä lyhytikäiseksi jäänyt Die Welt und Neuschottländische Correspondenz.² Australian varhaisin vieraskielinen lehti on vuodelta 1848.³ Voidaan täydellä syyllä todeta siirtolaislehdistön historian olevan varsin pitkä.

Varhaisvaiheessa siirtolaislehtiä oli vähän, ja levikiltään ne olivat vaatimattomia. Voimakkaan siirtolaisuuden vastaanottajamaissa muodostui vähitellen runsaslukuinen ja yhteenlasketulta levikiltään varteenotettava vieraskielinen lehdistö. Voimakkaimmaksi kehittyi etninen lehdistö Yhdysvalloissa. Maassa ilmestyi sata vuotta sitten noin 800 siirtolaisille tarkoitettua lehteä, ja määrä kasvoi

vuosisatain vaihteen vilkkaan maahanmuuton vaikutuksesta yli tuhanneksi. V. 1917 se oli n. 1300 kappaletta, mutta 1920-luvulla määrä putosi. V. 1931 Yhdysvalloissa ilmestyi enää n. 880 siirtolaislehteä, ja niiden yhteislevikin on arvioitu olleen tuolloin n. 8 miljoonaa.⁴ Yksityiskohtaiset tiedot siirtolaislehdistön levikistä ja lukumäärästäkin ovat ilmeisen epätarkkoja, erityisesti varhaisimmilta ajoilta. Tämä johtuu mm. siitä, että monet lehdet jäivät lyhytaikaisiksi, ja siitä, että varman tiedon saaminen vieraskielisten vähemmistöjen toiminnasta voi olla vaikeaa. Kanadan siirtolaislehtiä lukumäärä pysyi naapurimaahan verrattuna huomattavan pienenä. V. 1931 Kanadassa ilmestyi 49 siirtolaislehteä, yhteenlasketulta levikiltään hieman alle 300 000:n. Vasta toisen maailmansodan jälkeisen maahanmuuton voimistumisen seurauksena siirtolaislehdistö kasvoi merkittävästi. Nykyään Kanadan etnisen sanomalehdistön lukumäärä on yli

kaksisataa ja kokonaislevikki yli miljoonan. Lisäksi ilmestyi n. 150 erilaista siirtolaisille tarkoitettua aikakauslehteä.⁵ Myös Australian vieraskielinen lehdistö pysyi toista maailmansotaa edeltäneenä kautena pienenä ja koki voimistumisensa sodan jälkeen.⁶

Siirtolaislehdistö - kokonaisuutena - on tavoittanut ja tavoittaa suuren määrän lukijoita ja on täten varteenotettava yhteiskunnallinen ja historiallinen ilmiö. Maailmankuvaa muodostavana tekijänä sen merkitystä ei ole syytä väheksyä.

Tutkimuskirjallisuudessa on toistaiseksi kiinnitetty siirtolaisten lehdistöön vähän huomiota. Esimerkiksi W. H. Kesterton omistaa 300-sivuisessa Kanadan lehdistöhistoriassa kymmenkunta riviä etniselle lehdistölle.⁷ Siirtolaislehdet näyttäisivät olevan "ei kenenkään maalle" sijoittuva ilmiö. Niiden olemassaolon ja tehtävien perustana ovat siirtolaisyhteisön asema ja tarpeet. Vaikka kaunopuheisesti saatetaan sanoa, että siirtolaisilla on kaksi kotimaata, monet heistä ovat oikeastaan olleet irti kummastakin kotimaasta ja eläneet koti-ikävää tuntien eristäytyneinä vieraskielisessä ympäristössä. Niin myös siirtolaislehtiin on oman etnisen ryhmän ulkopuolella kiinnitetty vähän huomiota. Siirtolaisten alkuperäisissä kotimaisissa ne ovat jääneet melko tuntemattomiksi; myös vastaanottajamaissa niihin on pääsääntöisesti suhtauduttu välinpitämättömästi. Esimerkiksi Kanadassa ei normaaleina aikoina kiinnitetty paljonkaan huomiota siirtolaislehdistöön. Kielimuurin suojassa, vieraskielisinä, niillä oli vapaat toimintamahdollisuudet. Laajimman huomion, ja virallisen huomion, kohteiksi vieraskieliset lehdet joutuivat kriisiaikoina, erityisesti maailmansotien aikoina - ja silloinkin huomio oli negatiivista: pelättiin vieraskielisen lehdistön käyttäytyvän sopimattomasti.

Siirtolaislehdet ja uusi kotimaa

Vaikka siirtolaisten julkaisutoimintaa ei ole heidän uudessa kotimaassaan paljonkaan tunnettu, tämä ei merkitse sitä, että sillä ei olisi ollut laajempaakin merkitystä. Etninen

lehdistö on kertonut tulokkaille uuden asuinmaan olosuhteista, normeista, traditioista ja ajankohtaiskysymyksistä. Useat tutkijat korostavat juuri tätä siirtolaislehdistön roolia. Esimerkiksi Victor Turek, Kanadan puolalaisten lehdistön tutkija, toteaa siirtolaislehdistön olevan yksi tärkeimmistä välikappaleista, joka edistää siirtolaisten sopeutumista, vähittäistä sopeutumista, Kanadaan. Samantyyppinen tehtävä on siirtolaisten omilla yhdistyksillä, seurakunnilla ja harrastuspiireillä.⁸ Täten etninen lehdistö on uuden kotimaan kannalta hyödyllinen kansalaiskasvatuksen väline.

Monelle siirtolaiselle omakielinen lehdistö oli hyvin tarpeellinen, sillä kielitaito ei riittänyt maan pääkielillä ilmestyvien lehtien seuraamiseen. Siirtolaislehdistö ei ehdottomasti sittenkään ollut ainoa informaatiokanava. Etenkin pitkään uudessa kotimaassa asuneet saman kansallisuuden jäsenet auttoivat tulokkaan totuttautumista uusiin oloihin. Lawrence Lam on melko tuoreessa tutkimuksessaan, jonka kohteena olivat Toronton kiinalaiset ja heidän lehdistönsä, päättänyt sellaiseen tulokseen, ettei Kanadan kiinalaisen siirtolaislehdistön kanadalaisista vaikutus ole nykyään erityisen suuri. Ainakin kiinalaisille näyttäisi lehdistöään tärkeämpi tiedonsaantikanava olevan henkilökohtainen ystävä-, tuttava- ja naapuriverkosto. Tulokset yllättävät varsinkin siksi, että Kanadan kiinalaisten julkaisutoiminta on nykyään vilkasta ja myös heidän lehtiensä levikkiluvut korkeita.

Siteet siirtolaisten alkuperäisiin kotimaihin

Useimmat siirtolaislehdet ovat julkaisseet oikeastaan kahta kotimaanosastoa. Siirtolaiset tarvitsivat valmennusta uutta elinympäristöään varten, mutta siteet vanhaan kotimaahan eivät yhtäkkisesti eliminoituneet. Vieraisissa oloissa ei ollut harvinaista, että koti-ikävän vaikutuksesta uskollisuus entistä kotimaata kohtaan voimistui. Samoin voimistui halu tietää entisen kotimaan asioista. Niinpä useat siirtolaislehdet käsitelivät tätä aihe-

piiriä laajasti, joskin entistä kotimaata koskevat aiheet yleensä vähenivät lehden itsensä vanhetessa ja sen lukijain mukautuessa uuteen ympäristöönsä.¹⁰

Useimpien siirtolaislehtien kannanotot lukijoidensa entiseen kotimaahan olivat myötämielisiä. Esimerkiksi Kanadan ja Yhdysvaltain slaavilaislehdistön enemmistö oli kansallismielisiä ja pyrki ylläpitämään lukijoidensa kansallistietoisuutta.¹¹ Toisaalta, esimerkiksi suomalaisten siirtolaisten vasemmistolehdistö suhtautui Suomeen hyvin kriittisesti.

Entisen kotimaan käänteentekevät murroskaudet ja dramaattiset tapahtumat (kuten vapaustaistelut, itsenäistyminen, katastrofit) herättivät yleensä kaikkien etnisten ryhmien lehdistössä vilkasta kirjoittelua. Siirtolaislehdet kävivät samoja taisteluja, joita siirtolaisten alkuperäisissä kotivaltioissa tai oman kansallisuuden parissa käytiin. Erityisen kärkkäästi kirjoittivat entisen kotimaan asioista poliittisten pakolaisten perustamat lehdet. Toisen maailmansodan jälkeenhän Kanadaan saapui runsaasti poliittisia pakolaisia Itä-Euroopan maista, ja näistä siirtolaisista monet olivat alkuperäiseltä ammatiltaan henkisen työn tekijöitä, jotka pitivät luontevana ryhtyä uudessa asuinmaassa siirtolaislehden toimittajiksi.¹²

Kaksisuuntaisen lojaalisuuden ongelma

Joseph M. Kirschbaum painottaa, että Kanadan siirtolaisten kansallismieliset lehdet eivät yleensä joutuneet kansallismielisyydessään ristiriitaan Kanadan etujen kanssa vaan yhdistivät lojaalisuuden sekä entistä että uutta kotimaata kohtaan.¹³ Kanadan siirtolaislehdistön historia osoittaa kuitenkin, ettei tämä kysymys aina ollut aivan yksikertainen. "Kahden isänmaan ongelma" tai "kaksisuuntaisen lojaalisuuden" (englanniksi: double loyalties) ongelma kohosi esille erityisesti maailmansotien aikana, jolloin Kanadan viranomaiset kiinnittivät tavantomaista enemmän huomiota vieraskieliseen lehdistöön. Vaikeasti valvottavan siirtolaislehdistön pelättiin tekevän propagandaa

Ison Britannian, Kanadan ja niiden liittolaisten sodankäyntiä vastaan. Tällöin erityisen huomion kohteina olivat niiden siirtolaisten lehdet, joiden alkuperäiset kotimaat olivat sodassa Ison Britannian vastapuolella.

Varsinkin saksankielisen siirtolaislehdistön kohtelu on hyvin kiintoisa. Ensimmäisen maailmansodan aikana viranomaiset olivat kylläkin tyytyväisiä saksalaislehdistöön, ja lehdistö mukautui melko tottelevaisesti sensuurin vaatimuksiin. Siitä huolimatta sen ilmestymisedellytyksiä heikensi yleinen saksalaisvastainen antipatia. Toisaalta saksalaisväestö, lukijakunta, oli osin pettynyt lehdistönsä varovaisiin kannanotoihin ja odotti rohkeampaa patriotismia. Aivan ensimmäisen maailmansodan lopulla saksankieliset lehdet - 13 muun ryhmän lehtien kanssa - julistettiin laittomiksi, mutta syy tähän ei ollut niinkään lehdissä itsessään kuin huolestuneisuudessa, jota Kanadan hallituspiirit tunsivat maan sisäisen rauhan säilyttämisestä.¹⁴

Samantapainen tilanne uusiutui toisen maailmansodan aikana. V. 1939 viranomaiset lakkauttivat äärimmäisyyslehden, kansallissosialismia kannattavan Deutsche Zeitung für Kanada, jolla tuolloin oli noin 6000 tilaajaa. Muutoin saksalaislehdet eivät juuri herättäneet huomiota.¹⁵ Katsauksessa vuodelta 1942 mainittiin, ettei mikään niistä suoranaisesti tukenut akselivaltoja, mutta eräät lehdet olivat epäilyttävän neutraaleja. Toisaalta, eräiden muiden etnisten ryhmien, kuten ukrainalaisten, kansallismielisillä lehdillä oli vaikeuksia sovittaa yhteen kaksisuuntaista lojaalisuutta.¹⁶ Torontossa ilmestyvä suomenkielinen Vapaa Sana sai Suomen jatkosodan aikana useasti nuhteita sensuuriviranomaisilta, koska se kannatti liian voimakkaasti Suomea ja arvosteli liian kärjekkäästi Neuvostoliittoa.¹⁷ Useimmat siirtolaislehdet pitivät tärkeimpänä oman ilmestymisensä turvaamista ja alistuivat sota-vuosien sensuuriin.

Normaaleina aikoina kahden kotimaan huomioon ottaminen ei ollut siirtolaislehdille periaatteellinen ongelma. Käytännön

ongelma se kyllä saattoi olla, jos entisestä kotimaasta ei saanut riittävästi tietoa.

Siirtolaislehti toteuttaa ”luonnostaan” kahta periaatteessa ristiriitaista tehtävää: kertoessaan uudesta kotimaasta se auttaa siirtolaisia mukautumaan uuteen, mutta välittäessään informaatiota vanhasta kotimaasta se hidastuttaa sopeutumista ja ylläpitää lukijainsa alkuperäistä kansallista identiteettiä.¹⁸ Nämä kaksi ulottuvuutta sisältyvät siirtolaislehdistön rooliin samalla tavoin kuin entinen ja uusi kotimaa kuuluvat kenen tahansa siirtolaisen ajatusmaailmaan.

Siirtolaisyhteisön palvelija

Vaikka entinen ja uusi kotimaa ovat olleet ja ovat tärkeitä aihepiirejä etnisessä lehdistössä, etninen ryhmä, siirtolaisten yhteisö, on se maaperä, josta tämä lehdistö kasvaa. Siirtolaislehti on olemassa siirtolaisia varten. Se palvelee etnistä ryhmäänsä - paitsi välittämällä yleistä informaatiota ryhmän intressit huomioon ottaen - myös kertomalla ryhmän omasta toiminnasta, sekä yksityisistä ihmisistä että järjestäytyneestä yhteistoiminnasta. Suurin osa Kanadan siirtolaislehdistä oli ja on edelleen erilaisten järjestöjen tai kirkkokuntien äänenkannattajia, ja suhteellisen harvat lehdet olivat kaupallisia yksityisyrittäjiä.¹⁸ Tämä pätee myös Kanadan suomenkieliseen lehdistöön ja Yhdysvaltain suomenkieliseen lehdistöön.

Koska lehdet olivat eri näkemyksiä edustavien ryhmittymien äänenkannattajia, hyvin harva lehti edusti koko etnistä ryhmäänsä. Siirtolaislehdistö ei ole eikä ollut mielipiteiltään yhtenäinen, kuten ei myöskään etninen ryhmä yleensä ole yksi-ilmeinen, yksimielinen ja yhteiset edut omaava kokonaisuus.

Siirtolaislehdistö on sidoksissa etnisen ryhmän identiteettiin. Toisaalta, lehti vahvistaa siirtolaisten ja heidän jälkeläistensä kansallista identiteettiä, tietoisuutta alkuperäisestä kansallisuudestaan ja kulttuuristaan. Toisaalta, lehden julkaiseminen on sinänsä osoitus siitä, että etninen ryhmä tuntee olevansa tietty yhteenkuuluva ryhmä,

joka tarvitsee omia spesifejä tiedonvälityskanavia. Siirtolaislehden hengissä pysyminen riippuu taloudellisten ja henkisten resurssien riittävyydestä ja kannattajakunnan lukumäärästä, mutta avainkysymys kuitenkin on, mitä omakieliset lehdet todella merkitsevät siirtolaisille.

Lähdeviitteet:

1. Park, Robert E., *The Immigrant Press and Its Control*. Americanization Studies. First published 1922. Republished St. Clair Shores, Michigan 1970, s. 253.
2. Pili, Arja, *The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism*. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae. Dissertationes Humanarum Litterarum* 34. ja *Migration Studies C* 6, Turku 1982, s. 21.
3. Gilson, Miriam & Zubrzycki, Jerzy, *The Foreign-language Press in Australia 1848*. Canberra 1967, s. 4.
4. Park, mt. s. 318, table XVIII; Ware, Caroline, *Foreign Language Press*, *Encyclopaedia of the Social Sciences*. vol. 6, 13th printing. New York 1959, s. 378.
5. Report of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism, Book IV. *The Cultural Contribution of the Other Ethnic Groups*. Ottawa 1970, reprinted 1973, s. 343; *The Ethnic Press in Canada*, 25 June 1980 (näyttelyesite, National Library of Canada).
6. Gilson & Zubrzycki, mt.s. 25.
7. Kesterton, W.H., *A History of Journalism in Canada*. Toronto 1967, s. 175. - Vrt. McGillivray, George B., *A History of Fort William and Port Arthur Newspapers from 1875*. Toronto 1968. Tässä teoksessa kiinnitetään huomiota myös alueella julkaistuihin siirtolaislehtiin.
8. Turek, Victor, *The Polish-language Press in Canada. Its history and a bibliographical list*. Toronto 1962, ss. 19-20. - Ks. myös Boyd, Alan R., *The Foreign-language Press in Canada*, teoksessa Imre Bernolak, Alan R. Boyd, Oswald Hall, V.J. Kaye, John Kosa, W.A. McFaul, Louis Rosenberg & Henry Seywerd (toim.), *Immigrants in Canada*. Montreal, 1955, ss. 44-45; Wittke, Carl, *The German-Language Press in America*. Lexington 1957, s. 2; Kirschbaum, J. M., *The Canadian Ethnic Press and its Role in Canadian Life*, teoksessa *Twenty Years of the Ethnic Press Association of Ontario. Souvenir Book*. Edited by J.M. Kirschbaum, B. Heydenkorn, V. Mauko & Rev. P. Gaide, Toronto, Ontario 1971, s. 5.

9. Lam, Lawrence, *The Role of Ethnic Media for immigrants: A Case Study of Chinese Immigrants and Their Media in Toronto*. *Canadian Ethnic Studies*, vol. XII, No 1, 1980, ss. 77-89.
10. Turek, mt.s. 88-89; Gilson & Zubrzycki mt. s. 62-63; Kirschbaum mt. s. 3.
11. Kirschbaum J.M., *The Ideological Orientation of the Canadian Slavic Press*, teoksessa *Slavs in Canada*, vol. three. *Proceedings of the Third National Conference on Canadian Slavs*. Compiled and edited by Cornelius V. Jaenen. Toronto 1969, s. 296-298.
12. Boyd, mt.s. 46; Kirschbaum 1969, s. 298-299.
13. Kirschbaum, J.M., *The Ideological Orientation of the Ethnic Press*. teoksessa *Twenty Years of the Ethnic Press Association of Ontario*. Toronto, Ontario 1971, s. 157.
14. Ks. lähemmin: Bodreau, Joseph Amadée, *The Enemy Alien Problem in Canada, 1914-1921*, Unpublished PhD thesis, University of California, Los Angeles 1965, s. 30; Kalbfleisch, Herbert Karl, *The History of the Pioneer German Language Press of Ontario, 1835-1918*. Toronto 1968, ss. 105-106; Bausenhart, Werner A., *The Ontario German-Language Press and its Suppression by Order in Council in 1918*. *Canadian Ethnic Studies*, Vol. 2, no. 3, 1970, 35-45. - Yhdysvaltain saksankielisen lehdistön tilannetta ensimmäisen maailmansodan vuosina on käsitelty mm. seuraavissa teoksissa: Wittke mt. ss. 235-274; Park mt. ss. 412-429, 442.
15. Kirkconnell, Watson, *The European-Canadians in Their Press*. *The Annual Report of the Canadian Historical Association* 1940, ss. 86, 89.
16. Yargasch, Ed., *The New Canadian Press and the War Effort*. Address delivered on October 15, 1942, to the Writers', Broadcasters' and Artists' War Council, Toronto.
17. Ibid.; ks. myös Raivio, Yrjö, *Kanadan suomalaisten historia I*. Vancouver B.C. 1975, 444-446.
18. Ks. esim. Ware, mt. ss. 378-379; Turek mt. s. 17; Pilli mt. ss. 286-287.

Character and Meaning of Ethnic Newspapers

The ethnic press has a long history, for the first immigrant paper in North America was published in Pennsylvania in 1739. The first ethnic paper in what is now Canada, was *Die Welt und Neuschottländische Correspondenz*, which began to appear in Halifax, Nova Scotia in 1788. In the early decades, the number of newspapers aimed at immigrants was very small, but, gradually, it grew to considerable proportions. In 1931, for example, the number of ethnic papers appearing in the United States was approximately 880, with a combined circulation of around 8 million. Simultaneously, 49 ethnic papers were published in Canada, and their total circulation has been estimated at a little less than 300 000. Nowadays, the number of ethnic newspapers in Canada is around two hundred.

The ethnic papers have been rather unknown outside the immigrant communities. However, these papers had, in a sense, a wider range of communicative functions to fulfil than ordinary papers. For the immigrants, they were extremely important, since most of the new arrivals were unable to speak or read the language of the host country on their arrival. Typically, these papers informed their readers about the affairs and events

of the host country, and the ethnic press was thus a medium for the education of new citizens. In addition, the ethnic papers published news about the country of origin, especially about extraordinary events there. As a rule, ethnic papers tended to be loyal both to the country of origin and to the host country, but during both the World Wars, some papers had difficulties in combining these double loyalties. Normally, however, there was no difficulty.

The ethnic papers have grown out of the needs of the ethnic groups, and they serve the immigrants, by publishing general news of interest for the immigrants and by carrying news about the ethnic groups. Very few of the ethnic papers have been commercial enterprises; most of them represented some ethnic organizations - churches or cultural or political organizations. The ethnic groups were seldom unanimous about politics or religion, for example, and neither were the newspapers. Very few of the ethnic papers represented the whole of their ethnic group, but most were the voices of differing groupings within the communities.

The ethnic press is related to the identity of the ethnic group. The very existence of an ethnic paper indicates that immigrants from a community needing specific media of their own.

ENGLISH LIFE FOR THE FINNISH WIFE

Vieno Kennedy, BA (Hons), has a particular interest in the subject, as she is literally also part of the "sample", being herself married to an Englishman. She has lived in England for the past 15 years, but hopes to return to Finland.

Introduction and methodological Basis for the Study

This article is based on a study which was done earlier this year as part of my final year's work towards a BA degree. For this study I interviewed 25 Finnish women married in England, although one has since become a widow. These women lived in south-eastern England, and all had been in England for at least eight years. The results of the study are specific to this group, and not be applicable to other Finnish women in England, particularly those who live in other parts of the UK.

There are not large numbers of Finns in Britain. In 1981¹ there were 4000 - 5000 native-speaking Finns in Great Britain. According to the Finnish Embassy's estimate, about one thousand Finns live in and around the London area. The Finns in Britain are mainly women married to various foreign nationals or single young women who have come to learn English, to study, or to work

primarily as au-pairs or auxiliaries in hospitals. A significant number of Finns, who bring their families with them, also work for limited periods with various Finnish companies. One reason why the Finns in Britain tend to be mainly women is that only women can get work permits as au-pairs: other work permits for men or women are very difficult to get. Of the women in this study (64 %) had academic or professional qualifications, some acquired in England. If employed full-time, they were usually doing work that corresponded to their training, even though slightly less than half had not chosen full-time employment. About 70 % of the interviewees were well past their twenties on arrival. About half the women had initially come to England intending to stay only temporarily, to learn the language or to widen their horizon, while about half had come specifically to marry.

Almost all the women said that their husbands were not typical Englishmen. They were often somewhat aloof from

their own culture, and about 40 % had no close relatives, or had little or nothing to do with them. Like the women themselves more than half the husbands had worked abroad, often in several countries, before marrying. Several husbands also understood Finnish, even if they were not always able to speak it. Three husbands had a special interest in Finland, and had qualifications in Finnish language and history which they needed in their professional work. Almost all husbands took interest in Finland and Finnish culture, and some were involved in Anglo-Finnish work. There is quite a high divorce rate among Finnish women who have married in England³, Although the divorce rate is also high in Finland. Often when Finnish women divorce in England, they marry another Britisher rather than go back to Finland.⁴

The research method for the study was adapted from the so called New Paradigm

research which differs in many ways from the methodology of classical social research. It is a form of knowledge that Chin⁵ calls "selectively retained tentatives", rather than a set of "findings" or "data". There is no one "truth", no simple continuum between "error" and "truth". Objectivity does not exist independent of the perceiver.⁶ Accordingly, I did not set out to appear as an objective, value-free "researcher": my aim was to have encounters with people which would not seem like research interviews at all, but occasions where people could talk about something which was of major importance in their lives. I did not use a questionnaire, but asked open ended questions about how people generally made sense of their lives in England, I was ready to follow whatever issues were important to the people I interviewed. From a wide variety of issues in the original study I have chosen for this article to explore two subjects, friendships

Hannele Branch (in national costume), a founder and a director of the Finnish language Saturday School in London among the crowd during centenary celebrations of the Finnish Seamen's Mission.

with the English and integration and adjustment, for this article.

Friendships with the English

What I especially sought to know was whether the interviewees had made close friends with the English and whether they were able to share personal matters and problems with them. Reasons for not making English friends will be discussed in this context.

Considering that London has a reputation for being a difficult place to establish human relationships, and that the women have had to cross ethnic and cultural boundaries, a surprisingly large 48 % of the interviewees claimed that they had made close friends with English.⁷ Overall 78 % of the less qualified Finns had made close friendships with the English, while the corresponding frequency for women with academic or professional qualifications was only 37 %. This suggests that it may be difficult for the Finnish women with higher levels of training to find English women on their intellectual levels.⁸

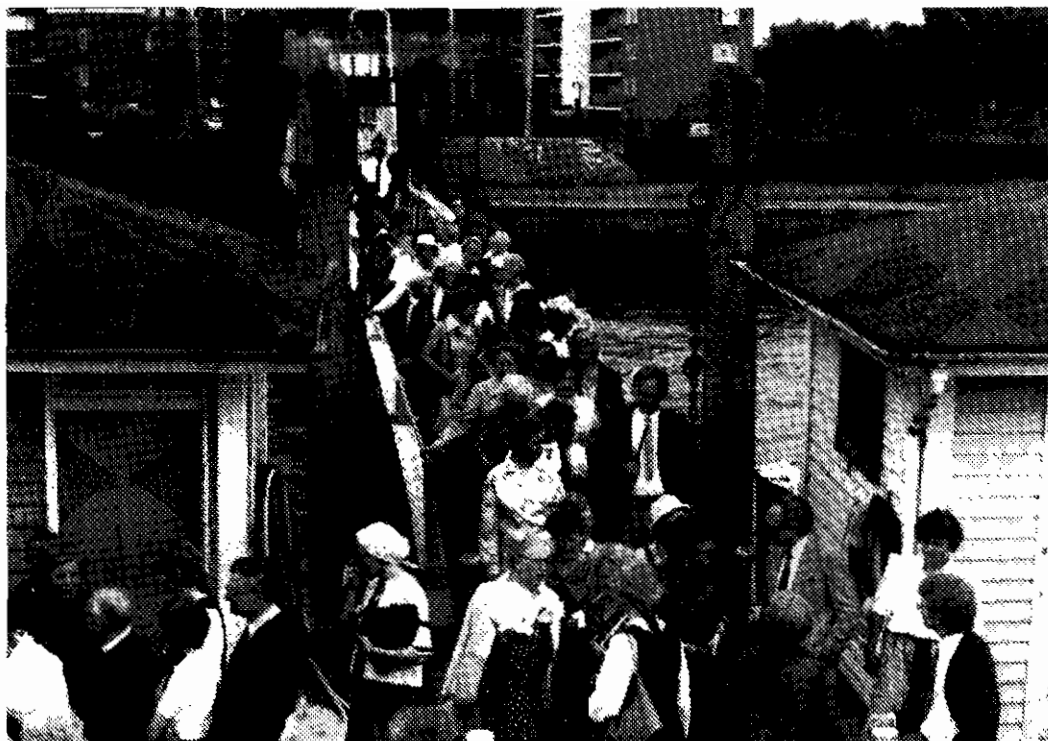
Having a full-time job was no advantage in making English friends. In fact women who were housewives or had some part-time involvement had made slightly more close friends than the women in full-time occupations. Of course, the interviewees in full-time occupations had a higher percentage of professionally qualified women for whom it was more difficult to make English friends. This may have to do with the way different classes behave in England. Professional colleagues seldom become close friends with each other, for them friendships are usually formed in clubs or the like. English workingclass women, however, often want to work so that they can get out of the house and make friends rather than can money.

Several interviewees observed that in England it is not possible to make friends quickly, but that, once made, English friends had become "most cordial", or "loyal", or "as good as the Finns". Often the Finnish women were not particularly interested in

making friends with the English, as their view was that the English middle class people are empty, particularly the suburban housewives, who were most often thought to be "superficial" and "unenlightened". Of course many sophisticated English born Londoners themselves find little attraction in suburban life. What is interesting is that most of the Finns interviewed seemed to reject these suburban attitudes, even though they themselves lived in London suburbs. The English who do make friends with the Finns are themselves often atypical and either in some way distant from their own culture or unusually open to new influences.

Generally, it was felt that the English were helpful, kind and easy to get on with on an impersonal level, but comments like "the English are reserved", or "they avoid being personal" and "they want to keep their distance" were part of a theme that came through many times. Several women explained that it was possible to make some progress with the English women, but just as they were about to become close, friends, the gate was closed. Sometimes it was felt that the reason why the women had difficulties in making English friends was that the Finns were not good at small talk, which the English would interpret as being unfriendly or even abnormal. Small chat or constant talkativeness is much a part of English social interaction, and there needs to be a readiness to engage on the level of light-hearted, flippant verbosity for some time before a closer acquaintance can be made, of the level ever moves to a more personal or serious mode at all.

It was usually very difficult for the Finns to understand the English, or to come to terms with the English ethos. Several women felt that usually it was not possible to talk with them in a straightforward, uncomplicated manner, as it was important to use the English social code. Code-oriented behaviour includes not showing one's real feelings, especially anger, avoiding confrontations and saying anything directly. Thus it

Part of the queue of Finns waiting for a river trip.

is not so much what you say that is important, but how you say it. The reason for these attitudes may well spring from three very basic traits in the English "national character":⁹ fear of being embarrassed; fear of causing embarrassment; and fear of burdening anyone with problems. Especially attitudes, to ward the human body, physical closeness and nakedness are very different in the two cultures.

The difficulties in making close friends with the English may also have to do with the fact that the English usually do not mix easily outside their own class or outside their own boundaries. Being a foreigner always implies a boundary.

Some women who said that they had made close friends with the English also said that they did not need to be particularly close with anyone, but several others admitted that, as one woman put it, "Really there is nothing like another Finn to talk to or to make friends with". A woman who said

initially that there was no difference between the English and the Finns later came to profess: "My relationships with the English are ultimately detached. What the Finns do touches me much more: they make me both more sad and more happy. I don't react to the English in the same emotional way." Assuming most interviewees would agree, this means that whatever friends the women may have made with the English, there was yet another level of closeness for most of them among other Finns. Generally, ethnicity has a major impact on informal interaction among immigrants.¹⁰

Integration into English society and adjustment to living in England

This section discusses two concepts which, although related, have a difference in meaning. Integration is a process where by an individual begins gradually to feel part of a society and merges with it, assimilating its

values and ways of behaving. However, a person can be adjusted or content without being integrated, as was the case with several interviewees. My criteria in assessing adjustment were that a desire to live in Finland or an indication of continual difficulty in adjusting to the English way of life counted as being not adjusted.

Most interviewees said that they were not particularly interested in the English culture, or they had no need to become integrated into English society and feel part of it. Therefore, although there was often a certain feeling of being an outsider, it had not caused any concern among most of the interviewees. On the contrary, it was a feeling most women actually liked. Several women said that they were happiest in an anonymous environment; or that they felt free just because they were foreign and not part of the English society.

However, at times the free feeling of an outsider also had its price. A woman who had come to England to escape her engagement, reflected now, twenty years later, that her carefree existence was somewhat artificial. She said: "Living in England is a soft option; you don't have to try anything. Life in Finland is more demanding, but also more real." Three other women felt that matters passed them by or seemed irrelevant and not to be taken seriously.

One of the difficulties particularly at the beginning of their marriages was that many women were dependent on their husbands. Often the women had given up their careers, had no relatives and few or no friends of their own, and had to live through their husbands. This was a phase when it was difficult for them to get hold of life and adjust. The sense of isolation was particularly acute for women with small children living in the suburbs. The interviewees' difficulties were not all due to living in England, but could also have occurred if they had become housewives in Finland and had to leave their careers, or had moved to an unknown area.

Most women, (84 %) lived in their own

house with a garden, and several of them said that it gave them a feeling of purpose and rootedness. Often the women also had a touch of Finland in their English houses, and had adopted a blend of English and Finnish seasonal customs. An important factor in adjustment was also the area where the interviewees lived. Those who seemed most satisfied were attached to their area and many had lived there all their married life.

For most interviewees the precondition for not feeling dispersed or separate in England was to have active ties with Finland, which most women, (84 %) visited regularly, many of them several times a year. Almost everybody said that they did not miss Finland, but most added that they would do so if they did not visit Finland often. What most people missed about Finland was its nature rather than its people, because simply by keeping in touch with friends and relatives had kept the people side satisfied.

The importance of strong roots for immigrant populations is argued by Murphy who says that many disorders are caused because of weak roots in the immigrants' native countries.¹² Nearly all the interviewees were deeply rooted in Finnishness. They had clear identities as Finns, and an awareness of where their roots were. This clearly was a source of strength, as one well-adjusted woman said, "I derive my strength from the fact that I feel myself to be Finnish. This is my honour, and I have no desire to identify with the English."

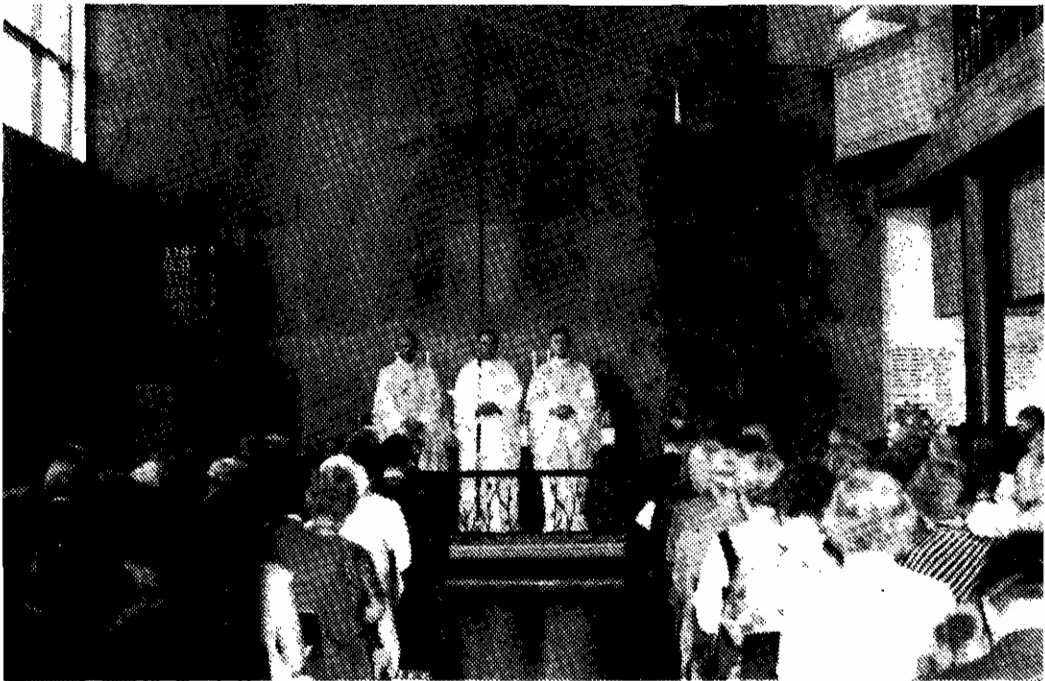
However, there were also a few equally or perhaps even better adjusted interviewees who had little or no desire to strengthen their roots. Some of the women (16 %) said that they were not particularly interested in visiting Finland, and two interviewees did not identify themselves as pure Finns any more.

About two thirds of the women said that if they were to lose their husbands, they would stay in England, not only for the sake of their children, but for their own sakes.

Considering that about half of the interviewees had felt alienated in the Finnish culture, it can be observed that the overall feeling of contentment in life among the interviewees had gone up since coming to England, or one woman summed up, "In Finland I felt that I didn't belong, and feel the same here, but with the difference that life in England feels lived." Several women were happy both in Finland and in England but on the whole it seemed that those who had felt alienated in Finland were happy in England, and those who were not happy in England had not felt alienated in Finland. This study bears out, Benedict's point, that people's potentialities do not always coincide with the type of behaviour selected by their society, and that these individuals could do well and be supported in another culture,¹¹ was born out by this study.

One of the most important factors about life in England for the interviewees was that they had found a new sense of freedom, had

felt that in England they could be more of what they really were had be able to have more fun out of life. About 70 % of the interviewees felt that the elements of oppressiveness and authoritarianism in the Finnish culture, were its major drawbacks. This was also the reason why so many women had felt alienated in Finland. Also many of those who were not aware of havin been restricted in Finland felt more free in England. Similarly Hofstede's cross-cultural comparison of authoritarianism or "tolerance for uncertainty" seems to support the view that Finland is more strict and pedagogic, whereas England is a "looser" society: there are fewer written rules, more tolerance and relativism, etc. ¹³ It is possible, then that England typically attracts a Finn for whom absence of freedom and mental space were difficult problems in Finland. England seems to be particularly suitable for such Finns, because the environment does not dictate, interfere or impose its norms on anyone.

Two scenes in the church during the Centenary of the Finnish Seamen's Mission in London earlier this year.

The English were felt to be lenient and philosophical instead of looking at issues in black and white terms. Once the Finns get used to England's "inferiority" to the dirt and the general slovenly state of affairs, they often begin to enjoy themselves, because mental freedom more than compensates for the lack of order.

The ideal type of Finnish woman to live happily in England seems to be someone who was alienated by Finland's cultural authoritarianism who has maturity and professional qualifications, who has had work experience in Finland, and who has come to England because of marriage. These women, although aware of cultural differences and often even critical of English life in many respects, had been able to accept the differences, to regard the difficulties as a challenge, to find other rewards in their lives which more than compensated for the loss of Finland.

References & notes

1. Tapio, Markku, 1982, Kirkko Nykyaikana, in 100 years of the Finnish Seamen's Mission, London
2. Lewis, Leena, 1977, Finnish Women, position in society and changing roles, Dissertation for

- Southlands College of Education, London
3. Information given by the Finnish Welfare Office in London in March 1982
4. Information given by the Finnish Church Guild Secretary in London in March 1982
5. Chin, R., 1974, Applied behavioural science and innovation, diffusion and adaptation, Viewpoint (Bulletin, School of Education, Indiana University) 50
6. Reason, Peter & Rowan, John, 1981, Human Inquiry, A sourcebook of New Paradigm Research, Chichester, UK
7. Generally more women than men have greater resources for crossing ethnic boundaries, a point made by Jaakkola, Magdalena, 1980, Finnish immigrants and their Swedish friends, Helsinki
8. Hofstede, Geert, 1980, Culture's consequences, London (Indices of Female Activity in Professional and Technical Work)
9. Some would argue that modern nations do not have "national characters" because they are too complex and subculturally heterogeneous. Nevertheless, as is shown by Hofstede (1980) modern nations can be said to have dominant national character traits.
10. Jaakkola, Magdalena, 1973, Hiljaiset ruotsin-suomalaiset, in Kanava No. 9, Helsinki
11. Benedict, Ruth, 1961, Patterns of culture, London
12. Murphy, H.B.M., 1976, Migration, culture and mental health, paper presented at the International Congress on Transcultural Psychiatry, Bradford, UK
13. Hofstede, Geert, 1980, Culture's consequences, London

Suomalainen aviovaimo englantilaisessa yhteisössä

Isossa-Britanniassa asuu vain 4000-5000 suomalaista. Suurin osa on naisia, jotka ovat avioituneet Englannissa. Tätä artikkelia varten haastateltiin 25 suomalaisnaisista, jotka ovat naimisissa englantilaisen kanssa ja ovat asuneet Lontoossa tai sen liepeillä vähintään kahdeksan vuotta. Tutkimuksessa esitetyt mielipiteet heijastavat tämän ryhmän mielipiteitä, eivätkä vastaa muiden kokemuksia Ison-Britannian muista osista.

Melkein puolella haastatelluista oli läheisiä ystävyys-suhteita englantilaisten kanssa. Yleensä englantilaisiin ei tutustuttu nopeasti, mutta ne, jotka olivat saaneet aikaan läheisiä ystävyys-suhteita heihin, kokivat englantilaiset "hyvin sydämmelli-

siksi", "uskollisiksi" tai "yhtä hyväksi kuin suomalaiset". Akateemisen koulutuksen saaneet naiset pystyivät luomaan huomattavasti huonommin läheisiä ystävyys-suhteita englantilaisiin kuin ne, joilla ei ollut akateemista koulutusta. Englantilaiset naiset koettiin usein pintapuolisiksi. Akateemisesti koulutetuilla naisilla ei myöskään ole niin usein tilaisuutta ystävyystyötovereittensa kanssa, koska englantilaisessa yhteiskunnassa eri sosiaaliluokkiin kuuluvat eivät yleensä ystävyystoistensa kanssa.

Useimmat suomalaiset naiset olivat sitä mieltä, että englantilaiset välttävät henkilökohtaisella tasolla liikkuvia tai väkavia keskustelunaiheita, ja sen sijaan ylläpitävät kevyempää sävyä keskustelussaan. Englantilaisen luonteen ymmärtäminen on usein vaikeaa suomalaiselle, joka on tottunut mut-

kattomampaan ja suurempaan kanssakäymiseen. Englannissa on tärkeämpää se, miten jokin asia sanotaan kuin se mitä sanotaan. Myös monet niistä, joilla oli läheisiä ystävyyssuhteita englantilaisiin sanoivat, että heidän suhteensa toisiin suomalaisiin on henkisesti kiinteämpää. Niinkään keskustelunaiheet suomalaisten kanssa olivat henkilökohtaisemmalla tasolla.

Vaikka suurin osa haastatelluista ei tuntenut kuuluvansa englantilaiseen yhteiskuntaan, he kuitenkin tunsivat viihtyvänsä Englannissa. Useimmat nauttivat irrallisuuden tunteestaan, joskin muutamille siitä oli muodostunut ongelma, sillä "leikki-elämä" Englannissa tuntui joskus epätodelliselta.

Yleensä viihtyvyyden tunne oli lisääntynyt

Englanttiin tulon jälkeen, ja noin kaksi kolmasosaa haastatelluista oli sitä mieltä, että he eivät mahdollisesti yksinkään jäätyään muuttaisi Suomeen. Kuitenkin melkein kaikille kiinteät suhteet kotimaahan ja säännölliset Suomen vierailut olivat yksi viihtymisen tärkeä edellytys.

Melkein kaikki haastateltavat olivat tunteneet itsensä vapaammiksi Englannissa kuin Suomessa, jossa he olivat usein kärsineet henkisestä ahtaudesta, auktoriteettiuskosta ja asioiden yleisestä mustavalkoisesta arviointitavasta. Tämä oli saanut noin puolet haastateltavista tuntemaan itsensä vieraantuneiksi Suomesta. Englantilaiset sen sijaan koettiin suvaitsevammiksi, ja englantilainen yhteiskunta vapaamielisemmäksi.

KIRJALLISUUSESITTELYJÄ JA -ARVOSTELUJA

MUUTTOIIKESYMPIOSIUM 1980. Hotelli Rantasipi Turku 19.-21.11.1980. Esitelmät ja keskustelut. Toim. Olavi Koivukangas, Kai Lindström, Raimo Narjus. Siirtolaisuustutkimuksia A 8. Turku 1982, s. 402.

Siirtolaisuusinstituutin toimialaan kuuluvat myös valtakunnan rajojen sisäpuolella tapahtuvat muuttoliikkeet. Muutot maan rajojen yli tai toiselle paikkakunnalle kotimaassa ovatkin usein toistensa vaihtoehtoja. Turussa 19.-21.11.1980 noin kahdensadan osanottajan voimalla järjestetyn symposiumin teemana oli maassamuuton kehitys vuoden 1975 jälkeen, jolloin järjestettiin instituutin ensimmäinen muuttoliikesymposium. Muuttoliikesymposium 1980:n tavoitteena oli tarkastella sekä muuttoliikkeissä että niiden tutkimuksessa tapahtunutta kehitystä.

Kolmpäiväisen ja useita kymmeniä alustuksia sekä monipuolisia keskusteluja sisältäneen symposiumin toimittaminen kirjaksi on ollut suuritöinen ja paljon aikaa vienyt tehtävä, varsinkin kun ei ole tyydytty pelkkään esitelmien julkaisemiseen, vaan on pyritty referoimaan keskusteluja sekä tuomaan esiin muuttoliikkeisiin liittyvää tutkimustarvetta. Keskeisenä lähtökohtana on ajatus, että esitetyt näkemykset ja suositukset voitaisiin ottaa huomioon myös yhteiskunnallisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Tuloksena onkin 400-sivuinen edustava loppuraportti, johon on saatu kiteytettyä 1980-luvun alun maassamuuttoa koskeva keskeinen tietämys. Teos jakaantuu seutukaavajohtaja Raimo Narjuksen avauksen, Turun kaupungin ja valtiovallan tervehdyksen jälkeen sekä Olavi Koivukankaan alustuksen "Täyttääkö muuttoliiketutkimus tiedon tarpeen?" jälkeen seuraaviin päälukuihin:

1. Yksilölliset, sosiaaliset ja mielenterveydelliset tekijät maassamuuton ohjauksessa
2. Muuttoliikkeen syyt eilen-tänään-huomenna
3. Maassamuutto vai siirtolaisuus?
4. Kaupunkiseudun muuttoliikkeen uudet piirteet
5. Tuottavuuden kehityksen ja maassamuuton väliset yhteydet
6. Maaseutukyliä ongelmien
7. Väestöpolitiikan uudet keinot
8. Aluerakenteen kehittäminen ja palvelujen saatavuus

9. Yhteiskuntapolitiittiset tavoitteet maassamuuton ohjauksessa
10. Ruotsinkielisen väestön asema maassamuutossa
11. Muuttoliike ja ympäristö
12. Yksilö ja muuttoliike - päättäjän vastuu ihmistä muuttoliikkeen ohjauksessa
13. Yhteenveto ja prof. Vilho Niittemaa päätöksenat

Teoksen sisällysluettelo antaa kuvan ongelmien laajasta ja monipuolisesta käsittelystä. Menetelmä oli se, että ensin maan parhaat asiantuntijat, kuten Stig H. Hästö, Veikko Makkonen, Timo Relander, Jaakko Itälä, Olavi Syrjänen, Juha Talvitie, Tuomas Peltonen jne. alustivat teemat keskustelujen pohjaksi. Luentojen ohella symposium jakaantui 11 työryhmäksi, joiden raportit, keskustelujen keskeiset näkökohdat ja alan tiedontarve on otettu mukaan julkaisuun. Tuloksena onkin toistaiseksi perusteellisin selvitys Suomen maassamuuton nykytilasta.

Symposiumin tärkeimmät tulokset voidaan kiteyttää seuraavasti:

1. v. 1975-80 muuttoliikkeiden määrä tasaantui, vaikka bruttomuutto olikin edelleen suurta
  2. Suosituja muuttosuuntia ovat olleet toisaalta maaseutumaiseen ympäristöön hakeutuminen ja toisaalta kaupunkien ydinkeskustoihin - asu-
malähiöiden kustannuksella. Näistä muuttovirroista tarvittaisiin selvityksiä ja niitä tulisi kyetä ennakoimaan mahdollisuuksien mukaan.
  3. Aluerakenteen tasot, kunta, maakunta ja valtakunta, ovat keskeisiä aluerakenteen ja yksilön problematiikassa. Olisi pyrittävä nykyistä joustavampaan ja hajautettuun päätöksentekoon.
  4. Laaja ongelmakenttä on myös asuinympäristön laatu ja siihen kohdistuvat odotukset ja valinnan mahdollisuudet.
  5. Keskeisimpiä kysymyksiä on maassamuuton ohjaus, sen tarpeellisuus ja mahdollisuudet yhteiskuntapolitiikan eri keinoilla.
- "Muuttoliikesymposium 1980" on tarpeellinen puheenvuoro muuttoliikkeistämme ja teoksen tulisi kuulua jokaisen aiheen kanssa tekemisiin joutuvan henkilön käsikirjastoon. Kirjan voi tilata Siirtolaisuusinstituutista, Piispankatu 3, 20500 Turku 50, hintaan 50 mk.

O.K.

Arja Pilli

The Finnish-language Press in Canada, 1901-1939. A Study in the History of Ethnic Journalism. Annales Academiae Scientiarum Fennicae. Dissertationes Humanarum Litterarum 34. ja Migration Studies C 6, Institute of Migration, Turku 1982. 330 s.

Pohjois-Amerikan suomalaisilla on ollut kymmeniä melko pitkään ilmestyneitä sanomalehtiä ja lisäksi melkoinen joukko silloin tällöin ilmestyneitä julkaisuja. Nämä siirtolaislehdet ovat tutkimustyössä olleet jokseenkin koskematonta aluetta. Arja Pillin äskettäin ilmestyneessä väitöskirjassa siten lähtökohtana ollut tilanne, jossa tutkimus on kauttaaltaan ollut perustettava alkuperäismateriaaliin: tutkittaviin sanomalehtiin, näiden arkistoihin ja jos-sain määrin myös Kanadan viranomaisten arkistoihin.

Arja Pillin tutkimuskohteina ovat olleet ennen kaikkea Kanadassa ilmestyneet Aika, Työkansa, Canadian Uutiset, Vapaus ja Vapaa Sana -nimiset sanomalehdet. Tutkimuksessa on käytetty moderneja sanomalehtihistorian metodeja, joiden avulla on analysoitu lehtien sisältöä, esimerkiksi niiden suhdetta toisaalta Suomeen ja toisaalta uuteen kotimaahan Kanadaan. Kirjoittaja on paneutunut perusteellisesti myös kysymykseen, millainen siirtolaislehtien asema oli osana siirtolaisten kulttuuriharrastuksista ja poliittisesta toiminnasta. Hän kysyy, miten lehdet toimivat keskinäisen yhteydenpidon välineinä. Hän haluaa tutkia, miten siirtolaislehdet syntyivät, mihin niiden perustajat pyrkivät, millaisia lehtien taustavoimat olivat ja kuinka suuri lehtien levikki oli.

Tutkimuksesta käy ilmi, että käytännöllisesti katsoen jokaisen Kanadan suomalaisen sanomalehden taustavoimana oli ainakin perustamisvaiheessa jokin ideologinen ryhmittyminen. Pääosa lehdistä oli vasemmistolaisia. Ensimmäinen näistä oli Aika, jota julkaistiin vuodesta 1901 lähtien Matti Kurikan johdolla perustetussa Sointulan ihanneyhteiskunnassa Brittiläisessä Kolumbiassa. Tätä seurasi Työkansa, joka ilmestyi vuosina 1907-1915 Ontarion Port Arthurissa. Kolmas merkittävä vasemmistolehti on ollut Vapaus, joka perustettiin v. 1917 ja joka ilmestyy edelleen Ontarion Sudburyssä Viikkosanomien nimellä. Vapaus kuului ensin sosiaalidemokraattiselle Kanadan Suomalaiselle Järjestölle ja edusti sen näkemyksiä. Kun Canadian Suomalaisesta Järjestöstä tuli kommunistinen, tuli lehdestä äärivasemmiston tulkki.

Selvimmän oikeistolaisia mielipiteitä Kanadan suomalaisten joukossa on edustanut Canadian Uutiset, joka perustettiin v. 1916 PortArthurissa. Lehti ilmestyy edelleenkin. Vapaan Sanan linja ei viime vuosina liene paljon eronnut Canadian Uutis-

ten linjasta. Vapaa Sana on kuitenkin lähtenyt liikkeelle työväenlehdistön piiristä - se oli protesti 1930-luvun alun Vapauden julkaisuperiaatteille.

Levikiltään kaikki Kanadan suomalaiset sanomalehdet ovat olleet pieniä. Toista maailmansotaa edeltäneenä aikana jonkin lehden levikki saattoi parhaimmillaan ylittää nipin napin yli 4 000:n. Toisen maailmansodan jälkeen Vapaa Sana on juuri ja juuri pystynyt rikkomaan 5 000 rajan. Levikin pienuudesta on ollut tietenkin se seuraus, että tilausmaksujen määrä on jäänyt vaatimattomaksi. Levikin pienuus on vaikeuttanut myös ilmoitustulojen hankkimista: esim. kauppiaille ilmoittelun kannattavuus Kanadan suomalaisissa sanomalehdissä ei ole ollut ollenkaan selvää. Jonkin verran ilmoitusten hankkimista on saattanut helpottaa se, että pääosa Kanadan suomalaisesta asutuksesta on aina keskittynyt verraten suppeille alueille. Lisätuloja lehdet ovat pyrkineet hankkimaan monin tavoin: niiden toimistot ovat saattaneet esimerkiksi toimia suomalaisen kirjallisuuden välittäjinä ja matkatoimistoina. Vasemmistoliikkeet ovat järjestäneet myös keräyksiä lehtiyrittystensä tukemiseksi. Jonkin verran lehtien taloutta on tuettu sitä paitsi esimerkiksi vapun ja uuden vuoden erikoisnumeroissa julkaistuilla tervehdyksillä. Näitä nimenomaan Vapaudessa saattoi olla sivukaupalla.

Pätevien toimittajien saaminen on ollut taloudellisissa vaikeuksissa toimineille lehtiyrittäjille vaikeata. Jonkin verran lehdet ovat kuitenkin saaneet käyttöönsä henkilöitä, joilla on ollut Suomessa hankittua toimittajakokemusta. Suurin osa toimittajista lienee kuitenkin ollut itseoppineita siirtolaisia.

Lehtien toimittajakunnat ovat aina olleet pieniä, mistä syytä niiden on ollut hankittava palstoilleen mahdollisimman valmiina saatavissa ollutta materiaalia. Tällaista on saatu julkaisemalla esimerkiksi romaaneja jatkokertomusten muodossa ja ns. paikkakuntakirjeitä. Nämä lehdille suomalaisten eri asuma-alueilta lähetetyt kirjeet eivät ole olleet pelkästään pakollista täytettä, vaan kirjeet ovat olleet tärkeä väline siirtolaisten keskinäisessä yhteydenpidossa. Hajallaan eri puolilla Pohjois-Amerikkaa olleet siirtolaiset ovat olleet kiinnostuneita tietämään, mitä ystäville ja tuttaville on kuulunut. Sairauksista, lasten syntymisistä ja avioliittojen solmimisesta kertominen ei siksi ole ollut yhden-tekevää juoruaamista.

Kanadan suomalaiset sanomalehdet ovat yleensä saaneet ilmestyä vapaasti. Vaikeinta julkaisu-toiminta oli ensimmäisen maailmansodan loppuvaiheissa, jolloin viranomaisten epäluulot johtivat siihen, että niin Canadian Uutisten kuin Vapaudenkin julkaiseminen lyhyeksi ajaksi keskeytyi. Vapaus oli vaikeuksissa myös 1930-luvun alussa, jolloin lehden "harski" kirjoittelu Englannin kuninkaasta arsytti syntyperäisiä kanadalaisia.

Siirtolaisyhteisö asetti lehdilleen monia tavoit-

teita: lehden tuli kertoa synnyinmaan tapahtumista, sen tuli olla kielitaidortoman siirtolaisen ikkuna Kanadaan, sen avulla tuli voida pitää yhteyttä tuhansien kilometrien päässä oleviin sukulaisiin, ystäviin ja tuttaviiin. Lehden tuli olla myös aatteen ase. Saavutettiin tavoitteet? Ilmeisesti melko hyvin, koska useat Kanadan suomalaisten lehdet ovat pystyneet ilmestymään vuosikymmenestä toiseen.

Suomessa viime vuosina tehdyssä siirtolaishistorian tutkimustyössä on pyritty "kartoittamaan" sellaiset alueet, joiden tutkimisella on kansainvä-

listä merkitystä. Arja Pillin väitöskirja kuuluu ilman muuta tässä tutkimusohjelmassa "ensimmäisen luokan töihin". On selvää, että hänen runsaaseen ennen käyttämättömään lähdeaineistoon perustuvaa ja hyvin tehtyä tutkimustaan tullaan hyödyntämään monin tavoin Kanadassa tehtävässä siirtolaishistorian tutkimustyössä. Väitöskirjassa lienee käyttökelpoista tietoa myös suomalaisille sanomalehtihistorian tutkijoille.

Reino Kero

Ulkosuomalaisia. Kalevalaseuran vuosikirja 62. Toimittaneet Pekka Laaksonen ja Pertti Virtaranta. Jyväskylä 1982. 279 s. + kuvallitteita.

Suomen ulkopuolella arvioidaan nykyisin elävän noin miljoona Suomessa syntynyttä henkilöä tai heidän jälkeläistään. Kalevalaseura on halunnut täydentää tämän merkittävän kulttuurivähemmistön tuntemusta julkaisemalla teemanumeron ulkosuomalaisista. Edellytykset siihen ovat hyvät, koska kiinnostus siirtolaisiksi lähteneitä kohtaan on ollut jatkuvasti kasvamassa tutkijoiden keskuudessa. Teoksessa lahestytään aihetta sikäli monitieteisesti, että kirjoittajiksi on otettu historian, kielitieteen, kansatieteen ja perinteentutkimuksen eksperttejä.

Kirjassa ei pyritä kattavan kokonaisuuden esiintuomiseen eri puolilla maailmaa elävistä suomalaisista: esimerkiksi Ruotsin suomalaiset, Etelä-Amerikan suomalaiset ja Etelä-Afrikkaan aikanaan muuttaneet on jätetty käsittelyn ulkopuolelle. Artikkelien erilaiset lähestymistavat aiheuttavat myös, ettei etnisiin vähemmistöihin aikaisemmin perehtymätön lukija kykene hahmottamaan itselleen kokonaisuutta kaikista kirjassa esiteltävistä ryhmistä. Sen sijaan kirja sisältää mielenkiintoisia artikkeleja spesiaalikysymyksistä.

Painopiste on valtamertentakaisiin maihin sekä Ruijaan siirtyneiden esittelyssä. Lisäksi tarkastellaan hieman suppeammin Vermlannin, Länsipohjan, Inkerin ja Pietarin suomalaisia. Monissa artikkeleissa on tutkimuksellinen näkökulma: pohditaan lähdetilannetta, aikaisempia tutkimuksia, tehdään varovaisia päätelmiä. Tama on odotettua siksi, että ulkosuomalaisten kulttuurit ovat tällä hetkellä vilkkaan tutkimuskiinnostuksen kohteena, joten "lopullisia" tuloksia ei vielä ole nähtävissä.

Pohjois-Amerikkaa, Australiaa, Uutta Seelantia ja Ruijaa käsittelevissä kirjoituksissa luodaan onnistuneesti kytkennät menneisyydestä nykytilanteeseen historian, perinteentutkimuksen ja kielitie-

teen avulla. Moni lukija saanee aivan uutta asiantietoa esimerkiksi Uuden Seelannin pienestä suomalaisyhdyskunnasta (vuonna 1981 siellä asui 298 Suomessa syntynyttä henkilöä).

Ailekirjoittanutta jai kuitenkin askarruttamaan monissa artikkeleissa esiintyvä pessimistinen näkemys suomalaisen kulttuurin ja kielen säilymisestä. Ei voitane lähteä esimerkiksi siitä, että Pohjois-Amerikan suomalaisten järjestötoiminta päättyy lopullisesti 1980-luvun kuluessa; nykyiset kanadan-suomalaiset, Floridan suomalaiset ja Kalifornian suomalaiset ovat luultavasti eri mieltä asiasta. On totta, että vanhimman siirtolaispolven perinteelliset järjestöt (kirkot, raittiusliike, työväenjärjestöt ja Kalevaiset) ovat jo pitkään olleet hiipumassa, mutta sijaan on noussut uusia järjestöjä vastaamaan nykypäivän vaatimuksia. Kaukomaihin ja Ruijaan muuttaneita kuvaavissa artikkeleissa todetaankin toisaalta, että vasta aivan viime aikoina siirtolaiset ja heidän jälkeläisensä ovat tulleet ylpeiksi alkuperästään. Tämäkin on omiaan hidastamaan vähemmistökulttuurin lopullista häviämistä, vaikka uusien muuttajien määrä on vähäinen.

Länsipohjaan, Vermlantiin, Inkeriin ja Pietariin kohdistuvissa artikkeleissa lähestymistapa on edellisiä katkelmallisempi: kirjoittajat kuvaavat jotain tiettyä kysymystä eri alueiden kulttuurista kuten kieltä, sananlaskuja tai kansankulttuuria. Kyseiset kirjoitukset ovat omissa kehyksissään ansiokkaasti laadittuja ja lukijalle runsaasti uutta tietoa antavia. Esimerkiksi Pietarin suomalaisten sosiaalista maailmaa yleensä ja naispalvelijoiden asemaa erikseen onnistutaan valaisemaan mukavasti, vaikka artikkelin faktisena kohteena ovat yhtäältä Pietarin suomalaiset ruokatavarakaupat ja toisaalta eräässä sanomalehdessä vuonna 1889 ilmestynyt kaunokirjallinen jatkokertomus suomalaistyön vaiheista Pietarissa.

Kirjan varsin laajat kuvallitteet antavat oman kiintoisan lisämausteensa teksteille. Etelä-Amerikan suomalaisia ja Siperian suomalaisia koskevat kuvat jäävät tosin irrallisiksi, koska näiden alueiden

suomalaiskulttuuriin ei itse tekstissä puututa. Oikolukuun on jäänyt pikku rikkeitä: Quibec, po. Quebec (s. 47), Saskatchewan, po. Saskatchewan (s. 48), Saressalon artikkelin kirjallisuusluettelossa Jokipiin artikkeli on oikein merkitty jo ilmestyneeksi (s. 123), Aikion artikkelin mukaan se on vasta painossa (s. 140). Kokonaisuutena teos on kuitenkin huolella toimitettu, ja se näyttää komealta esimerkiksi lahjakirjana.

Useat kirjan artikkeleista ovat tutkijan kannalta hyvin informatiivisia, mutta samalla ne ovat

myös helppolukuisia. Ja vaikka kirja ei luo selvää kokonaisuutta - mihin se ei pyrikään -, monet artikkelista ovat sinänsä kiinnostavia ja sisältävät tiiviissä muodossa runsaasti uuttakin tietoa. Artikkelit luovat omia kokonaisuuksiaan, joten ulko-suomalaisten kulttuureista, niiden menneisyydestä ja nykyisyydestä kiinnostuneen lukijan kannattaa teokseen tutustua.

Keijo Virtanen

Sakari Sariola, Amerikan kultalaan. Amerikansuomalaisten siirtolaisten sosiaalhistoria. Tammi 1982, 325 s. Kuvitettu.

Yhdysvaltoihin asettunut suomalaisperäinen sosiologi Sakari Sariola on pitkään harrastanut amerikkansuomalaisten vaiheiden tutkimista. Alkuaan hän oli kiinnostunut alkoholiongelmista, mutta myöhemmin kiinnostus on suuntautunut laajemmin amerikkansuomalaisten historiaan. Tuloksena on näyttävän näköinen amerikkansuomalaisten sosiaalhistorian esitys. Johdannossa Sariola tekee selväksi teoksensa lähtökohdat: "Luokkakunta, luokkaristiriiti ja joukkotahto ovat kirjassa etualalla" (s. 9). Kysymyksessä on siis luokkataistelun näkökulma.

Sariola on pyrkinyt yhteiskuntaryhmien välisen ristiriitojen selvittämiseen amerikkansuomalaisessa yhteisössä aineistonaan tehdyt tutkimukset ja amerikkansuomalaisten itsensä tuottama materiaali (sanoma- ja aikakauslehdet, kaunokirjallisuus, muistelmat yms.). Varsinaista arkistoinesta ei juuri ole käytetty.

Teos on paisunut niin mittavaksi, että kysymyksessä on myös amerikkansuomalaisten vaiheiden kokonaisesitys. Tarkastelussa lähdetään liikkeelle siirtolaisuuden taustasta, siirtolaisten asettumisesta eri alueille, siirtolaisyhteisön sosiaalisesta rakenteesta ja sen kehityksestä. Tarkastelun painopiste on aluksi eri ryhmittymien, niiden sisäisen rakenteen ja keskinäisten suhteiden esittelyssä. Vähitellen pääpaino siirtyy amerikkansuomalaiseen työväenliikkeeseen: sosialismin nousuun, hajaannuksiin, kommunistisen liikkeen syntyyn, lopulta siirtolaisuuteen lamakauden Yhdysvalloista Neuvostoliittoon sekä toisen polven ongelmiin. Jaottelu on periaatteiltaan samanlainen kuin Reino Kerön v. 1976 ilmestyneessä Suuren lännen suomalaisissa, ja tuskin se siirtolaisuuden kokonaisesityksessä voisi muuta ollakaan. Kirjassa käytetty jaottelu ei tosin toimi aivan hyvin. Osoituksena tästä ovat lukuisat toistot ja ajallinen hyppely, jotka aiheut-

tavat lukijassa sekaannusta.

Sariolalle sosiaalhistoria on ennen muuta luokkataistelun historiaa. Luokkataistelu merkitsee hänen kirjassaan lähinnä samaa kuin suomalaisten keskinäinen riitelä ja paha amerikkalainen yhteiskunta. Jälkimmäisestä hän ei löydä juuri mitään hyvää (F. D. Roosevelt poikkeuksena), vaan amerikkansuomalaisten historia on heihin kohdistunutta sortoa. Toisaalta amerikkansuomalaisten historia on ilkeiden kirkonmiesten ja oikeistolaisien liittoutumista amerikkalaisen pääoman edustajien kanssa, tosin muutamin poikkeuksin.

Kirja on asetelmiltaan hyvin musta-valkoinen. En väitä, etteivätkö amerikkansuomalaiset monesti olisi joutuneet vaikeaan tilanteeseen lakkoilun ym. vuoksi, enkä väitä, etteivätkö oikeistolaiset amerikkansuomalaiset olisi vasemmistoa mustamaalanneet. Mutta kysymys on tietysti siitä, miten asiat esitetään ja Sariolan kirjassa esitystapa on voimakkaasti kärjistävä. Siksi sosiaalhistoriasta tulee hyvin erikoinen kokonaiskuva: se on ennen muuta sortoa ja keskinäistä nahistelua.

Musta-valkoinen asatelmä on myös siinä, että suomalaiset leimataan lähes pelkästään yhteiskunnan "pohjasakaksi", sellaisiksi jotka tekivät vain töitä, jotka eivät muille kelvanneet. Olivathan monet työläiset myös tyytyväisiä, jopa mukavasti toimeen tulevia. "Akkirikkaita" amerikkansuomalaisten joukossa tietysti oli vähän. Vertailua olisi voinut enemmän harjoittaa esimerkiksi siirtolaisten mahdollisuuksiin Vanhassa maassa. Liian yksioikoiseksi väittäisin myös kuvaa siitä, että amerikkansuomalaisten siirtyminen farmeille merkitsi vain kehitystä huonompaan (esim. s. 187).

Teoksessa onkin esillä lähes yksinomaan siirtolaisuuden nurja puoli, jolloin kokonaiskuva hämärtyy. Kokonaiskuvan hämartymiseen vaikuttaa myös se, että Sariola tulkitsee sosiaalhistorian ennen muuta työväenliikkeen, ja erityisesti järjestyneen työväenliikkeen, historiaksi. Tähän ryhmään kuului noin neljännes amerikkansuomalaisista. Sosiaalhistoriaa olisi ollut myös niiden siirtolaisten elämä, jotka eivät kuuluneet aktiivisesti

kirkkoihin eikä työväenliikkeeseen, vaan elivat "hiljaisista elämästä". Heitä oli noin puolet amerikkansuomalaisista, kuten kirjoittaja itsekin eräässä kohdassa toteaa.

Sariolan kirja on puoliksi tutkimus, puoliksi yleisesitys. Tutkimukseen viittaa laajan lähdeaineiston käyttö, mutta käyttötapa ei historiantutkimuksen kannalta ole täysin onnistunut. Esimerkiksi lähdekritiikki jättää paljon toivomisen varaa. Kirjassa esitetään myös useita väitteitä, joihin olisi toivonut lähdeviitettä.

Viimeistelyn suhteen lähdeapparaatti on jäänyt puolitiehen - kirjojen nimet eivät ole täydellisiä, sama teos on voitu merkitä uutena teoksena useampaan kertaan jne. Tekstin viimeistely olisi ollut syytä suorittaa paremmin, esimerkiksi luetuttua se jollain siirtolaishistoriaan erikoistuneella. Näin olisi jäänyt vähemmän virheellisiä yksityiskohtia, joista seuraavassa muutama esimerkki: IWW:n nimi on kautta kirjan vaara, po. Industrial Workers of the World, ei International, Minnesotan alueella ei ollut yli 10000 suomalaista Sosialistipuolueen jäsentä, vaan näin oli koko maassa; Toveri-lehdelle ilmoitetaan kaksi lakkautusvuotta, 1930 ja 1931, joista jälkimmäinen on oikea. Onko kuvateksti raittiusliikkeen johdosta "salaseurojen" ajoilta oikein, vai onko kysymyksessä asetelma joltain amerikkansuomalaiselta näyttämöltä?

Parhaimpana puolena pitäisin Sariolan värikästä

ja elävää esitystapaa - hän on todella saanut tekstin elämään. Myös kuvitus on onnistunutta. Kieli tosin ei aina ole helposti ymmärrettävää, osin joutuksen pyrkimyksestä käyttää aikakauden kieltä ja fingliskaa. Edes kaikkia termejä ei selitetä, esim. "prominentti", jonka tosin arvaa asiayhteydestä. Eri järjestöjen alkuperäiset englanninkieliset nimet olisi tullut merkitä esim. eri liitteellä.

Koska Sariola on tutustunut parhaiten raittiusliikkeeseen, tämä osuus on varsin hyvin esitetty. Ei myöskään voi syyttää kirjoittajaa näkemyksen eikä asiaan perehtyneisyyden puutteesta. Hän on kuitenkin "ihastunut" työväenliikkeeseen ja erityisesti IWW:hen ja nämä nousevat "sosiaalhistoriaa" hallitseviksi. Aatteiden selvittely on vienyt useasti tapahtuvaan filosofointiin ja lopulta laajaan aatteelliseen analyysiin. Lopputulos tosin on melko outo: amerikkansuomalaiset sosialistit olivat väärässä, he eivät huomioineet tarpeeksi Marxin mielipiteitä (s. 291).

Onko kirjassa sitten mitään uutta? Mielestäni varsinaista uutta on vain luokkataistelutulkinnan esittäminen koko amerikkansuomalaisten historiasa. Monissa aikaisemmissa suppeampia aiheita käsitelleissä tutkimuksissa on päädytty täysin vastaviin arvioihin ristiriidoista ja suomalaisten asemasta amerikkalaisessa yhteiskunnassa.

Auvo Kostiainen

TIEDOTUKSIA

Siirtolaismusiikki Kansanmusiikin Keskusliiton yleisteema vuonna 1983.

Kulttuuritoiminta on sellainen siirtolaisten joka-päiväisen elämän alue, joka usein jää vaille lähtömaan ja vastaanottajamaan huolenpitoa. Kuitenkin kulttuuri on jatkuvasti ihmisten olennainen ilmaisuväline, asuvat he sitten synnyinmaansa rajojen sisä- tai ulkopuolella. Muuttaessaan he vievät mukanaan tapansa, ajatuksensa ja kulttuurinsa samalla tavoin kuin kielensä. Sitä mielenkiintoa, jota on alettu osoittaa esim. suomalaisten sosiaalisiin ja koulutuskysymyksiin tulisi laajentaa myös rikkaan kulttuuritoiminnan alueelle.

Viikkaan kulttuuritoiminnan siirtolaiset kanaivoivat mitä erilaisimpien yhteenliittymien kautta. Suomalaiset seurakunnat, uskonnollisten tehtäviensä ohella, kokoavat harrastajia yhteen ja järjestävät heille tilaisuuksia tuoda esille työnsä tuloksia. Toisaalta taas Suomesta muuttaneet ovat itse perustaneet seuroja ja yhdistyksiä oman toimintansa taustajärjestöiksi. Samalla kun siirtolaiset ilmaisevat yhteenkuuluvuuttaan kulttuuritoiminnalla omassa keskuudessaan, he myös välittävät tietoa suomalaisesta kulttuurista vastaanottajamaan kansalaisille.

Valitettavasti Suomessa on varsin vähän kokonaisvaltaista tietoa eri puolilla maailmaa asuvien suomalaisten musiikkitoiminnasta. Hyvin kyllä tunnetaan monet Suomessa vierailleet kuorot ja yksinäiset taiteilijat sekä historian arkistoihin siirtyneet tähdet, mutta monet kysymykset ovat vielä vastaustaan vaille. Minkälaista musiikkia suomalaiset harrastavat ja luovat uudessa elinympäristössään? Millä tavalla vastaanottajamaa suhtautuu heidän musiikkitoimintaansa? Millä tavalla musiikkitoiminta muuttuu vuosien mittaan? Miten siirtolaisten ja vastaanottajamaan musiikkikulttuurit ovat vuorovaikutuksessa keskenään? Miten siirtolaisten musiikkitoimintaa voitaisiin edistää ja tulisiko sitä ulkopuolelta edistää? jne.

Kansanmusiikin Keskusliitto r.y. on valinnut vuoden 1983 yleisteemakseen suomalaisten siirtolaisten musiikkitoiminnan eri puolilla maailmaa. Musiikkiin luetaan kuuluvaksi kaikenlainen musiikkitoiminta sen lajiin katsomatta, tanssiakaan unohtamatta. Yleisteemallaan keskusliitto tahtoo

kiinnittää myös valtakuntien päättäjien huomiota siirtolaisten musiikkitoiminnan esteiden poistamiseen.

Vuoden yleisteemaa pohjustetaan siirtolaismusiikin seminaarilla tammi-helmikuun aikana, jossa musiikin harrastajat itse sekä alan muut asiantuntijat pohtivat ulkosuomalaisten musiikkitoiminnan eri puolia. Seminaarissa esitellään suomalaisten siirtolaisten musiikkitoimintaa eri puolilla maailmaa, kuunnellaan, millaisia ongelmia on vieraan kulttuurin parissa elävällä suomalaisten musiikkiharrastuksella sekä pohditaan sen tulevaisuutta ja mahdollisuuksia edistämisen ja tukitoimenpiteille. Tarkoituksena on myös perehtyä Suomesta muuttaneiden kulttuuritoiminnan yleisiin edellytyksiin eri maissa.

Seminaarin yhteydessä pidetään laivalla myös siirtolaismusiikin konsertti, johon esiintyjät valitaan Ruotsissa asuvien aktiivisten musiikin harrastajien joukosta. Suomen ja Ruotsin radioyhtiöt nauhoittavat konsertin ja lähettävät sen myöhemmin.

Kansanmusiikin Keskusliitto r.y. on 20 suomalaisen kansanmusiikkialan järjestön muodostama yhteiselin, joka on perustettu koordinoimaan jäsenjärjestöjensä toimintaa sekä kansanmusiikin asiantuntijaelimeksi yleensä. Tämän järjestön edustajat ovatkin seminaarin tärkeä osanottajajoukko. Aiheen luonteen vuoksi mukaari koetetaan saada myös runsaasti siirtolaisten musiikkitoiminnasta kiinnostuneita asianharrastajia sekä tiedottajia.

Seminaari pidetään laivaseminaarina Helsingin ja Tukholman välillä sekä Tukholman satamassa. Tukholmassa keskitytään ruotsinsuomalaisten musiikkitoiminnan erityisongelmiin ja tällöin Ruotsissa asuvien suomalaisten mahdollisuudet osallistua seminaarin ovat hyvät. Seminaarin ajankohta on tammi-helmikuun vaihteessa, tarkempi aikataulu ratkaistaan myöhemmin, jolloin selviää myös seminaarin pitopaikka. Mikäli olet kiinnostunut Siirtolaismusiikin seminaarista, kirjoita osoitteelle: Kansanmusiikin Keskusliitto, PL 19, SF-00531 HELSINKI 53, Finland.

Matti Lahtinen

Siirtolaismusiikkia Kaustisillakin

Kaustisella, kansanmusiikkipitäjässä, Keski-Pohjanmaalla järjestetään vuosittain suuret kansainväliset kansanmusiikkijuhlat. Seuraava juhlaviikko on 18. - 24.7.1983. Juhlille kokoontuu suomalaista kansanmusiikkiväkeä jopa 70 - 80000 katsomaan ja kuulemaan kansanmusiikkia, kansantanssiesityksiä ja kansanlaulua. Ulkomaisia esiintyjryhmiä saapuu joka vuosi 6-8 eri maasta. Festivaalivieraita käy kaikista maanosista. Pelimanneja, soittajia, laulajia ja tanssijoita käy viikon aikana esiintymässä yli 1 500.

Tähän juhlaan Kaustinen kutsuu nyt kaikkia ulkosuomalaisia, siirtolaisia, heidän jälkeläisiään. Kaustiselta teidän on nyt mahdollisuus esitellä sitä musiikkiharrastusta, mitä eri siirtokunnissa maailman eri puolilla on suomalaisten keskuudessa virinnyt. Esiintymään voivat ilmottautua kansanmusiikin soittajat, yhtyeet, triot ja kvartetit sekä laulajat ja laulu yhtyeet. Myöskin muun musiikin harrastajat ja esittäjät voivat Kaustiselle ilmoittau-

tua. Kansantanssiryhmistä, joilla on ensi kesän heinäkuussa matka Suomeen, toivotaan tietoja.

Jos Sinulla, hyvä Siirtolaisuus-lehden lukija, on tiedossasi soittajia tai laulajia tai yhtye, joka on suunnitellut matkaa Suomeen, kerro heille Kaustisen Kansanmusiikkijuhlista ja siirtolaisuus-teemamme. Jos itse soitat, kerro itsestäsi ja Suomen suunnitelmistasi. Kaustisen festivaaleilla on nyt mahdollisuus käydä esittämässä ja soittamassa suurlle kansainväliselle yleisölle. Siirtolaismusiikin teemaa seuraavat myöskin tarkasti ne kymmenet sanomalehdet, jotka ympäri Suomen lähettävät edustajiaan Kaustiselle.

Parhaiten Kaustiselle saa yhteyden kirjoittamalla osoitteella Festivaalitoimisto, 69600 Kaustinen. Puhelinnumero Suomessa on (9)68-611252. Siirtolaismusiikin asioita ja kaikkia ulkomaisia ja kotimaisia ohjelma-asiota festivaaleilla hoitaa pääsihteeri Kauppi Virkkala.

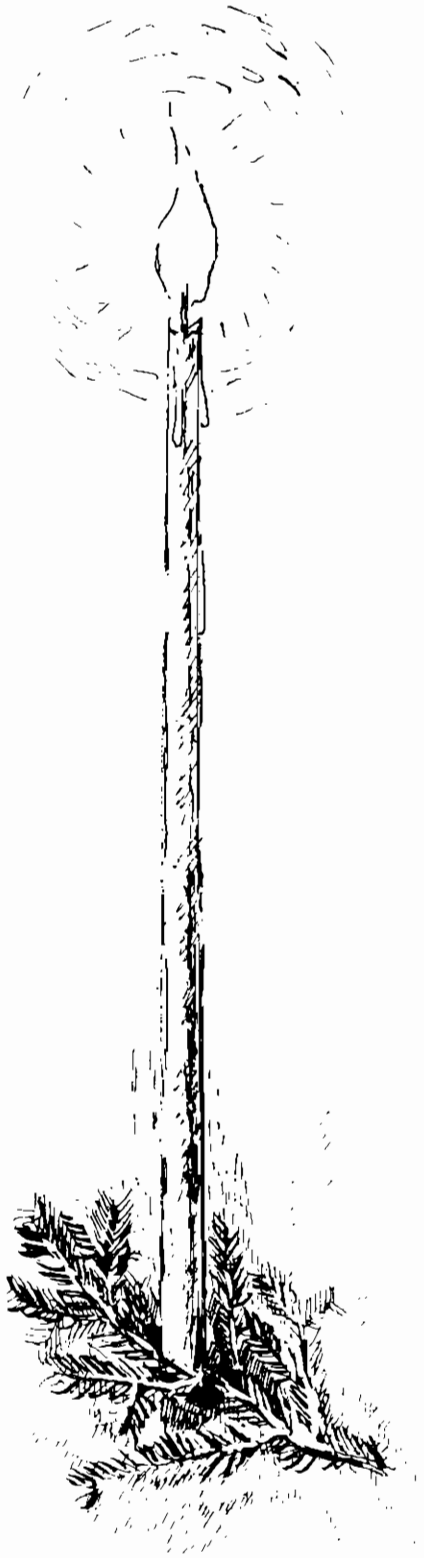
Kauppi Virkkala

Tutkimussihteeri Ismo Söderling on kutsuttuna pitänyt seuraavat esitelmät:

Paasikivi-opistossa Turussa 30.10.1982 pohjoismaalaisille konservatiiviopiskelijoille pidetyssä esitelmässä tarkasteltiin yhteispohjoismaisia työmarkkinointia ("De gemensamma nordiska arbetsmarknaderna"). Esitelmässä keskityttiin vuonna 1954 solmitun työmarkkinasopimuksen ja Suomesta tapahtuneen muuttoliikkeen välisiin yhteyksiin.

Työväen Akatemiassa Kauniaisissa 10.11.1982 pidetyssä esitelmässä tarkasteltiin muuttoliikkeen yhteiskuntapoliittisia lähtökohtia ("Migrationen och samhället - migrations- och minoritetspolitisk synpunkt"). Tällöin tarkasteltiin Suomeen ja Ruotsiin syntyneitä minoriteetteja ja suoritettiin vertailua näiden etnisten ryhmien välillä. Vertailu tapahtui Rosenbergin ja Gilesin paradigman avulla. Esitelmä liittyi Linkopingin korkeakoulun jatkokoulutusohjelmaan.

KIITÄMME KULUNEESTA
VUODESTA JA
TOIVOTAMME LUKIJOILLEMME
HYVÄÄ JA RAUHALLISTA
JOULUA SEKÄ
ONNELLISTA UUTTA
VUOTTA

MERRY CHRISTMAS
AND
HAPPY NEW YEAR

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN VALTUUSKUNTA

1982

Ministeriöt

Opetusministeriö
Työvoimaministeriö
Ulkoasiainministeriö

Varsinainen jäsen

Hall.siht. Fredrik Forsberg
Kansliapääll. Taisto Heikkilä
Toim.pääll. Alec Aalto

Varajäsen

Kultt.siht. Raija Kallinen
Neuv.virkamies Juhani Lönnroth
Jaostopääll. Tatu Tuohikorpi

Julkiset yhteisöt

Turun kaupunki

Ap.kaup.joht. Johannes Koik-
kalainen

Kaup.siht. Paavo Mäkinen

Korkeakoulut

Helsingin yliopisto
Jyväskylän yliopisto
Oulun yliopisto
Tampereen yliopisto
Turun yliopisto
Vaasan korkeakoulu
Åbo Akademi

Prof. Lars Hulden
Prof. Mauno Jokipii
Prof. Uno Varjo
Ap.prof. Olli Kultalahti
Prof. Terho Pulkkinen
Vs. prof. Kauko Mikkonen
Prof. Bill Widén

Prof. Yrjö Blomstedt
Ap.prof. Erkki Lehtinen
Prof. Kyösti Julku
Yliopett. Matti Kaasinen
Dos. Jorma Kytömäki
Ap.prof. Tarmo Koskinen
Prof. Sune Jungar

Vapaat yhteisöt ja järjestöt

Kirkon ulkomaanasiain toimik.
Mannerheimin Lastensuojeluliit.
Pohjois-Karjalan yliopistoseura
Pohjois-Norden Yhdistys r.y.
Samfundet folkhälsan i svenska
Finland r.f.
Seutusuunnittelun Keskusliitto
Suomalaisuuden Liitto
Suomen Nuorison Liitto
Suomen Väestötieteen Yhd. r.y.
Suomi-Amerikka Yhd. Liitto
Suomi-Seura r.y.
Svenska Finlands Folktingsfull-
mäktige
Turun yliopistosäätiö
Unioni Naisasiainliitto Suomessa
Varsinais-Suomen Maakuntaliit.
Väestöliitto

Kirkkoherra Paivö Tarjamo
Kanslianeuvos Pekka Heimo
Dos. Veijo Saloheimo
Elinkeinoasiamies Ilmo Jaramo
Prof. Ole Wasz-Höckert
Rakennusneuvos Raimo Narjus
Varatuom. Olavi Haikarainen
Liikkeenjoht. Esko V. Koskelin
Fil.lis. Altti Majava
Kouluneuvos Jussi Saukkonen
Prof. Jorma Pohjanpalo
Vt.prof. Tom Sandlund
Toim.joht. Juhani Leppä
Valt.yo. Johanna Mannila-Kai-
painen
Toim.joht. Perttu Koillinen
VTT Aarno Strömmer

Pääsiht. Jaakko Launikari
Toim.joht. Ilkka Väänänen
Kanslianeuvos Veikko Karsma
Direkt. Per-Erik Isaksson
Tutk.siht. Timo Sinisalo
Yht.kunt.t.kand. Jukka-Pekka Lappala
Koulunjoht. Antti Lehtinen
Valt.lis. Mikko A. Salo
Toim.joht. Lars Nystén
Os.pääll. Osmo Kalliala
Lis. Roger Broo
Joht. Reino Vuorinen
Maist.Karmela Bélinki
Jaostosiht. Kauno Lehto
Toim.joht. Jouko Hulkko

Ruotsissa olevat

Immigrant-Institutet (Borås)
Ruotsin Suomalaisseurojen
Keskusliitto

Annikki Nikula-Benito
FM Markku Peura

Saila Ekström
Matti J. Korhonen

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTIN JULKAISUT

- A 1: Olavi Koivukangas,
Suomalainen siirtolaisuus Australiaan
toisen maailmansodan jälkeen (Finnish
Migration to Australia since World War
II). Kokkola 1975. s. 262.
- A 2: Pertti Virtaranta,
Tutkimus amerikkasuomesta, osa 1
(A Study on the Finnish Language in
America, Part I (painossa-in print)).
- A 3: Maija-Liisa Kalhama (toim.),
Ulkosuomalaisuuskongressin 27. -
28.6.1975 esitelmät ja puheenpuorot.
Jyväskylä Kesä 24.6. - 3.7.1975.
Turku 1975. s. 104.
- A 4: Olavi Koivukangas, Raimo Narjus,
Sakari Sivula (toim.),
Muuttoliikesymposium 1975. Esitel-
mät ja keskustelut. Ruissalon kongres-
sihotelli Turku 20-21.11.1975.
Vaasa 1976. s. 186.
- A 5: Eva Jäykkä, Maija-Liisa Kalhama
(toim.),
USA:n 200-vuotisjuhlaseminaarin esi-
telmät ja tuntisuunnitelmat. Ruissalon
kongressihotelli, Turku 2.-3.6.1976.
Vaasa 1977. s. 148.
- A 6: Taru Sundstén,
Amerikkasuomalainen tyväenteatteri
ja näytelmäkirjallisuus vuosina 1900-
39 (Finnish-American Workers' Theater
and Dramaliterature 1900-39). Vaasa
1977. s. 104.
- A 7: Arja Munter, (toim.),
Ruotsiin muuton ongelmat. Ruotsin
siirtolaisuuden seminaari 4.-5.5.1978
Turku. Esitelmät ja keskustelut. Vaasa
1979, s. 247.
- A 8: Olavi Koivukangas, Kai Lindström,
Raimo Narjus (toim.),
Muuttoliikesymposium 1980. Hotelli
Rantasipi Turku 19.-21.11.1980. Esi-
telmät ja keskustelut. Turku 1982.
s. 402.
- B 1: Bill Widen,
Korpobor i Amerika (Emigrants from
Korpo in America). Åbo 1975. s. 197.
- B 2: Holger Wester,
Innovationer i befolkningsrörligheten.
En studie av spridningsförlopp i be-
folkningsrörligheten utgående från
Petalas socken i Österbotten.
Stockholm 1977. s. 221.
- C 1: Reino Kero,
Migration from Finland to North Ame-
rica in the Years between the United
States Civil War and the First World
War, Vammala 1974. s. 260.
- C 2: Olavi Koivukangas,
Scandinavian Immigration and Settle-
ment in Australia before World War II,
Kokkola 1974. s. 333.
- C 3: Michael G. Karni, Matti E. Kaups,
Douglas J. Ollila Jr. (eds.),
The Finnish Experience in the Western
Great Lakes Region: New Perspectives,
Vammala 1975. s. 232.
- C 4: Auvo Kostiainen,
The Forning of Finnish-American
Communism, 1917-1924. A Study in
Ethnic Radicalism, Turku 1978, s. 225.
- C 5: Keijo Virtanen,
Settlement or Return : Finnish Emi-
grants (1860-1930) in the International
Overseas Return Migration Movement.
Forssa 1979, s. 275.
- C 6: Arja Pilli,
The Finnish-Language Press in Canada,
1901-1939. A Study in the History of
Ethnic Journalism. Turku 1982. s. 330.

Erikaisjulkaisut:

Vilho Niitemaa, Jussi Saukkonen, Tauri Aal-
tio, Olavi Koivukangas (eds.) Old Friends -
Strong Ties. The Finnish Contribution to the
Growth of the USA. USA:n 200-vuotisjuhla-
kirja. Vaasa 1976, s. 349.

Olavi Koivukangas - Simo Toivonen,
Suomen siirtolaisuuden ja maassamuuton bib-
liografia. A Bibliography on Finnish Emigra-
tion and Internal Migration. Turku 1978, s.
226.

Olavi Koivukangas (Red., toim.),
Utvandringen från Finland till Sverige genom
tiderna. Siirtolaisuus Suomesta Ruotsiin
kautta aikojen. Turku 1980, s. 100.

Maija-Liisa Kalhama (toim., red.),
Suomalaiset Jäämeren rannoilla. Finnene ved
Nordishavets strender. Turku 1982, s. 235.